

VLAAMS PARLEMENT

vergadering C7 – CUL1
zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 6 oktober 2009

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de blokkering van de middelen om de extralegale voordelen uit te betalen, toegezegd aan de werknemers van de Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme (ADJ) in de Hoge Rielen	3
Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de verspreiding van nieuwsbeelden via diverse operatoren	5
Met redenen omklede motie	10
Interpellatie van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de veroordeling van de openbare omroep VRT door de Vlaamse Regulator voor de Media wegens het ongelijk behandelen van politieke partijen en de bevestiging van deze beslissing door de Raad van State	
Interpellatie van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de politieke objectiviteit van de VRT en de gevolgen van de beslissingen van de Raad van State en de Vlaamse Regulator voor de Media over neutraliteit in berichtgeving	10
Met redenen omklede motie	18
Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de problematiek van sociale digitale televisie na de overname van Interkabel door Telenet en een evaluatie van die overname	18
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de plannen van Telenet om Amerikaanse toptelevieseries in primeur aan te bieden	21
Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het mislukken van Canvas+ en het digitale aanbod van de openbare omroep	25
Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de financiële gevolgen voor de VRT van de dalende radioreclame	29
Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de deontologische commissie van de VRT	32

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de blokkering van de middelen om de extralegale voordelen uit te betalen, toegezegd aan de werknemers van de Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme (ADJ) in de Hoge Rielen

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Mijnheer de minister, uw voorganger, de heer Anciaux, heeft aan de werknemers van de Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme (ADJ), in zowel de Hoge Rielen als Destelheide toegezegd dat een inhaalbeweging in de horeca bovenop het barema wordt toegekend. Die mensen hebben in het verleden niet mee kunnen profiteren van de ViA-akkoorden die waren gesloten. Zij zijn dan ook blij dat een aantal stakingen die tijdens het voorjaar hebben plaatsgevonden in de jeugdcentra, een gevolg heeft gekregen.

De eerste fase van dit proces is al uitgevoerd in 2008. De tweede fase werd door de vakbonden onderhandeld met de beheerders van ADJ. Het gaat om aantrekkelijkere arbeids- en loonvoorwaarden voor het personeel. Concreet gaat het om een groepsverzekering en maaltijdcheques.

Ondanks een aantal perikelen die er in de loop van het proces zijn geweest, was een akkoord rond en kon het addendum aan de beheersovereenkomst met de organisatie worden getekend. De extra middelen waren immers gereserveerd. Trouwens, de eerste maaltijdcheques zijn ook effectief reeds aan het personeel toegekend. Zij hebben dus maaltijdcheques ontvangen.

Vervolgens zouden de vakbonden dit najaar in overleg met de raad van bestuur van ADJ de verdere praktische afspraken concretiseren. Nu blijkt echter dat het extra geld dat door de minister was toegezegd, plots geblokkeerd wordt. Dat is heel merkwaardig want hoewel het addendum nog niet was getekend, was het geld toch al toegekend om vanaf volgend jaar een groepsverzekering in te voeren.

Intussen heeft de raad van bestuur de toekenning van de maaltijdcheques opgeschort en verliezen de mensen elke maand 120 euro netto. Na de eerdere toezeggingen en de effectieve toekenning van de maaltijdcheques in het tweede kwartaal is dat voor de betrokken werknemers een koude douche.

Mijnheer de minister, kunt u bevestigen dat het proces inderdaad zover gevorderd was dat een addendum aan de beheersovereenkomst kon worden getekend?

Kunt u bevestigen dat de extra middelen gereserveerd zijn voor de verbetering van de loon- en arbeidsvoorwaarden? Waarom zijn die middelen nu geblokkeerd? Is daar met de vakbonden overleg over gepleegd? Wanneer kunnen de besprekingen starten om de afspraken over de groepsverzekering te concretiseren?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: In oktober 2008 wendde de raad van bestuur van ADJ zich inderdaad tot mijn voorganger, de heer Anciaux. De begroting 2008 van ADJ vertoonde een tekort van ongeveer 400.000 euro. In het ontwerp van begroting 2009 was voor ADJ in een subsidie van 1.790.000 euro voorzien. Mijn voorganger zag zich verplicht om aan de meerderheidsfracties te vragen een amendement in te dienen op zijn begroting om de subsidie aan de vzw met een bedrag van 250 000 euro te verhogen.

Ik citeer uit de Handelingen van toen: “De minister heeft de vakbonden wel degelijk laten weten dat hij garant staat voor de uitvoering van de collectieve arbeidsovereenkomsten in ADJ. Sinds de ambtenaren geen deel meer uitmaken van ADJ is er op een paar maand tijd een financiële put gemaakt van 400.000 euro. Dat ontgoochelt de minister. Het personeel mag echter op geen enkel ogenblik het slachtoffer zijn van welke beheersbeslissing dan ook.

Daarom wordt een amendement voorbereid om 250.000 euro extra toe te kennen. Het personeel mag niet de dupe zijn van een vreemd beleid of beheer van de vzw.”

Op 12 maart 2009 werden de raad van bestuur en de vakbonden uitgenodigd voor een vergadering geleid door het kabinet van mijn voorganger. De voorwaarden voor toekenning van de bijkomende 250.000 euro werden in een mail aan de voorzitter van de raad van bestuur bevestigd.

Op 9 juli 2009 ondertekende de raad bestuur het ‘addendum bij de subsidieovereenkomst’ dat de administratie op dinsdag 14 juli ontving, daags nadat de Vlaamse Regering zich bij wijze van bewarende maatregel genoodzaakt had gezien de kredieten voor 2009 tijdelijk te bevriezen in afwachting van het noodzakelijk begrotingswerk. In die omstandigheid kon de leidend ambtenaar van het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen tot op heden niet overgaan tot de formele ondertekening van het addendum.

In het addendum verbindt ADJ zich ertoe om de op 23 juni 2009 door de raad van bestuur met de in ADJ vertegenwoordigde vakorganisaties afgesloten cao’s integraal uit te voeren. Het gaat om de cao groepsverzekering, de cao toekenning maaltijdcheques vanaf 1 januari 2009 voor personeel PC 302 en de cao werkzekerheid /werkgarantie na de herstructurering van de vzw ADJ op 1 januari 2009. In de middelen hiervoor is voorzien in de additionele subsidie zoals vorig jaar in extremis goedgekeurd door het Vlaams Parlement.

Ik ben van oordeel dat we zo snel mogelijk de overeenkomsten die de raad van bestuur van ADJ met de werknemersorganisaties heeft goedgekeurd, moeten honoreren en dat de voorziene 250.000 euro extra moet worden uitbetaald. De reden waarom er tot op heden niet is betaald, ligt in de bewarende maatregelen die de Vlaamse Regering op 14 juli heeft genomen. Die zijn een paar dagen geleden deels opgeheven.

Uit de aarzelingen van de raad van bestuur van ADJ en uit de antwoorden van mijn voorganger in de parlementaire Handelingen, blijkt een diepgeworteld wantrouwen dat ook leeft tussen administratie en vzw.

Dat is onhoudbaar op lange termijn. De overheid kan het beheer van de eigen domeinen niet toevertrouwen aan een privé-vzw waarin haar administratie geen vertrouwen heeft en die zelf geen vertrouwen heeft in die administratie. Het oorzakelijke verband tussen het opgebouwde tekort en het wegtrekken van ambtenaren uit het beheer wil ik dan ook graag laten objectiveren door een externe doorlichting. De vzw zelf heeft, zoals afgesproken in het addendum, een exploitatieplan besteld.

Ik wacht de resultaten van dat voorstel af, om met hen, met de vertegenwoordigers van de werknemers, met het jeugdwerk en met de administratie, tot sluitende afspraken te komen over een duurzaam beheer van de twee domeinen vanaf 2011. Tot eind 2010 liggen de afspraken hierover vast in de overeenkomst en het addendum.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Mijnheer de minister, ik dank u voor dat antwoord. Ik heb toch wel wat vragen bij het feit dat die maaltijdcheques die op een bepaald ogenblik zijn toegekend, op een ander ogenblik dan weer worden geblokkeerd. In het kader van bewarende maatregelen wordt geraakt aan de loon- en arbeidsvoorwaarden.

Minister Pascal Smet: Ja, maar het is niet de overheid die dat doet. Het probleem is hier dat er sprake is van een vzw met een raad van bestuur. Het gaat over de verhouding tussen de raad van bestuur en de werknemers. De overheid komt in dezen niet echt tussenbeide.

De heer Ward Kennes: Ja, maar daar zijn afspraken over gemaakt met uw voorganger. Die heeft heel duidelijk gesteld dat de bijkomende middelen moesten worden besteed aan de verbetering van de loonvoorwaarden.

Minister Pascal Smet: Exact.

De heer Ward Kennes: Daar zijn dus afspraken over gemaakt. Ik heb dus de indruk dat de raad van bestuur zich achter door de overheid genomen maatregelen verschuilt om een ander beleid te gaan voeren. Ze kunnen zich verschuilen achter die bewarende maatregelen om de maaltijdcheques opnieuw af te nemen van die mensen. Dat vind ik een heel bizarre gang van zaken. Ik kan dit niet begrijpen. U moet ter zake ingrijpen en de mensen herinneren aan de afspraken die zijn gemaakt.

Minister Pascal Smet: Mijnheer Kennes, als u het laatste deel van mijn antwoord goed hebt begrepen, zal het u duidelijk zijn dat ik wel van plan ben om ter zake iets te doen en dat dit inderdaad nodig is.

De heer Ward Kennes: Ik kijk uit naar de maatregelen of de inspanningen die u op dat vlak zult doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de verspreiding van nieuwsbeelden via diverse operatoren

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, mevrouw de minister, eerlijk gezegd had ik nooit gedacht dat ik u ooit zou moeten interpelleren over mediazaken. Misschien wel over De Lijn, maar nooit over mediazaken.

Het is niet de eerste keer dat deze problematiek aan bod komt in deze commissie. De aanleiding is een persconferentie die op 15 september jongstleden werd gegeven door RTBF en Mobistar, over de verspreiding van nieuwsbeelden via de telecomoperator in kwestie. Daardoor is mijn interesse in dat dossier opnieuw gewekt, ook met betrekking tot de openbare omroep die ons aanbelangt, de VRT.

Er is dus blijkbaar een exclusiviteitscontract tussen Mobistar en de RTBF. De operator biedt zijn klanten highdefinitionetelevisie aan via de mobiele telefoon. Nu, op zich is dat niet zo spectaculair. Diezelfde operator pakte al in 2005 uit met televisiebeelden via de mobiele telefoon, maar goed, de kwaliteit zal nu waarschijnlijk stukken beter zijn. De betrokken dienst is enkel te leveren via iPhone, maar binnenkort zou dat blijkbaar ook te verwezenlijken zijn via andere toestellen.

Ten behoeve van de leden, en ook van de nieuwe leden, is het belangrijk om even te schetsen waarover het gaat. Naast het uitgebreide zenderaanbod, met onder meer vtm, één, CNN en Eurosport, springt ook de nieuwe portaalsite in het oog. Daarover gaat het min of meer. Daar zal men immers enkel het nieuwsaanbod van RTBF en VRT vinden, de twee partners waarmee Mobistar samenwerkt. De bijdrage van de VRT blijft beperkt tot RSS-newsfeeds, die doorverwijzen naar de nieuwssites, namelijk www.deredactie.be en www.sporza.be. Natuurlijk heeft de VRT daar waarschijnlijk op geanticipeerd: de VRT stelt dat er geen sprake is van een exclusiviteitscontract met Mobistar, omdat de livestreams van zijn zenders ook via Proximus beschikbaar zijn en ook alle operatoren interesse hebben in die RSS-newsfeeds. Het is nog niet zo ver, maar als er sprake is van een exclusiviteitscontract en als we daarbij bedenken dat er een samenwerkingsovereenkomst is tussen VRT en RTBF over het doorgeven van nieuwsbeelden, dan vraag ik me af hoe een en ander zich tot elkaar verhoudt. Het parlement kan geen inzage krijgen in die exclusiviteitscontracten. Ik vraag dat ook niet. Dat is een zaak tussen twee actoren. De samenwerkingsovereenkomst tussen VRT en RTBF is natuurlijk iets anders. De vraag is of die moest worden aangepast in functie hiervan. Ik kan me

inbeelden dat die, met de technologie, toch regelmatig eens moet worden aangepast, omdat ze anders compleet verouderd is. Misschien kunnen we die wel ooit eens zien.

Mevrouw de minister, ik interpelleer u om de volgende reden. De voorbije jaren is in het Vlaams Parlement al veel gedebatteerd. Een van de conclusies was hoe dan ook dat de openbare omroep altijd op een neutrale manier moet omgaan met de operatoren, om zo te streven naar een maximale verspreiding. Er mag dus geen exclusiviteit zijn. De leden uit de volgende legislatuur herinneren zich nog levendig het debat over de overeenkomst tussen VRT en Belgacom en de wijze waarop die tot stand is gekomen. Op 5 maart van dit jaar vond er een interessant debat plaats over de embedded nieuwsvideo's van de VRT, dat toen werd aangezwengeld door de heer Verstrepen. Toen werd duidelijk een en ander gesteld over het niet ter beschikking stellen van nieuwsitems. Dat is een hele problematiek. Ondertussen laten VRT-topmensen in diverse interviews her en der proefballonnetjes op over de betaalmodellen van de nieuwsvideo's. Er valt natuurlijk te discussiëren over de vraag of dit al dan niet kan. Het gaat hier immers om de corebusiness van de VRT. Dit is niet de commercialisering van Flikken of van een ander programma. Het gaat hier om nieuws en duiding.

De heer Verstrepen heeft de vorige minister van Media over dit onderwerp geïnterpelleerd. De toenmalige minister van Media heeft toen verklaard dat hij niet tevreden was met het antwoord dat hij van de VRT had gekregen en dat hij zou onderzoeken hoe dit kon worden opgelost.

We hebben vernomen dat de VRT in augustus 2009 heeft geprobeerd verdere plannen in verband met onlinediensten uit te werken. De VRT heeft geprobeerd een deal met Het Laatste Nieuws te sluiten. Dit is uiteindelijk niet gelukt. Het is echter belangrijk te weten dat de VRT dit heeft geprobeerd. De geplande deal, die uiteindelijk niet is afgesloten, hield in dat de VRT en de krantengroep een exclusiviteitscontract inzake de verspreiding van nieuwsbeelden zouden afsluiten. De VRT zou de krantengroep deze beelden gratis bezorgen. Die actor zou de beelden dan commercialiseren en een gedeelte van de winst, vermoedelijk de helft, aan de VRT geven.

De VRT is natuurlijk niet erg slim geweest. Hij is hiermee naar Het Laatste Nieuws gestapt. Dat ligt natuurlijk zeer gevoelig. De krantengroep achter Het Laatste Nieuws is de referentie-aandeelhouder van vtm. Vtm ziet deze commercialisering van gratis nieuwsbeelden natuurlijk niet graag gebeuren.

We moeten het globaal beeld voor ogen houden. Het gaat hier om beelden die met belastinggeld zijn gemaakt. Ik vind het niet onbelangrijk dat te benadrukken. Het gaat hier om de corebusiness van de VRT, het verstrekken van nieuws en duiding. Deze beelden worden door de eigen diensten gemaakt. Het gaat hier zelfs niet om beelden die door een productiehuis zijn gemaakt. Het is niet de bedoeling dat deze beelden zomaar worden gecommmercialiseerd. Het is zeker niet de bedoeling dat derden dat zouden doen.

Aangezien we deze stelling hier in het Vlaams Parlement al een tijdje naar voren brengen en aangezien het gaat om zaken die nu al gebeuren of die in de nabije toekomst misschien zullen gebeuren, ga ik ervan uit dat dit punt in de beleidsnota van de minister en in de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT aan bod zal komen. Het Vlaams Parlement moet een kader creëren om op een correcte manier met het Vlaams medialandschap om te gaan. We mogen geen oneerlijke mededinging organiseren tussen een actor die met belastinggeld wordt betaald en actoren die vanuit de commerciële sector dezelfde activiteiten moeten verrichten.

Mevrouw de minister, is een exclusiviteitscontract met een telecomoperator met betrekking tot de nieuwslevering compatibel met de beheersovereenkomst van de VRT?

Wat zijn de plannen van de VRT met betrekking tot de commercialisering van nieuws en informatie door middel van online diensten?

Laat de samenwerkingsovereenkomst met de RTBF toe dat beelden die nog niet op het open net zijn verschenen eerst tegen betaling op het mobiele net te zien zijn? Dit is geen onbelangrijke vraag. De VRT zou kunnen opwerpen dat deze beelden al op de eigen website te zien zijn. Die website is natuurlijk voor iedereen toegankelijk. Tegelijkertijd kunnen die beelden tegen betaling direct op mobiele telefoons te zien zijn. Ik heb in dit verband over een tarief van 45 eurocent per beeld horen praten. Pas later, om 19 uur of om 20 uur, zouden die beelden dan op het journaal te zien zijn. Die constructie kan vragen oproepen.

Ik heb vernomen dat binnen de VRT een aparte redactie is opgericht. Die redactie zou zich specifiek met de nieuwsgaring en de verspreiding van beelden op het mobiele net moeten bezighouden. Klopt dat?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, ik zou me kort willen aansluiten. Ik zou bijna zeggen dat het om een persoonlijk feit gaat. Ik bedoel dat in positieve zin. Ik dank de heer Decaluwe omdat hij deze zaak zo secuur opvolgt. Het gaat hier dan ook om een belangrijke kwestie.

Het lijkt niet zo belangrijk, maar in feite staat het al lang in de sterren geschreven. Ook tijdens de vorige legislatuur hebben we vaak discussies gevoerd over de richting waarin de online- en de digitale ontwikkelingen bij de openbare omroep evolueren. De openbare omroep wordt gesubsidieerd en leeft van een overheidstoelage.

Ik wil me kort aansluiten bij de interpellatie van de heer Decaluwe. Ik vermoed dat de VRT dergelijke stappen niet vanuit commercieel oogpunt zet. Kwade tongen beweren dat het er de VRT veeleer om te doen is de commerciële actoren te blokkeren. Alle mediagroepen zijn op zoek naar digitale euro's. Dit is een zeer moeilijk proces. De traditionele inkomsten uit reclame staan onder druk. Dit is niet enkel het gevolg van de economische crisis, maar ook van veranderingen bij de gebruiker zelf. Er zijn al een aantal betalende modellen. Voor velen vormen de online content en de nieuwsfeeds de heilige graal.

We hebben die discussie tijdens de vorige legislatuur al gevoerd. De commerciële zenders hebben angst. We hebben dit in het verleden al eerder gezien. De openbare omroep heeft in het verleden al dergelijke producten op de markt gebracht. Nu worden weer dergelijke producten uitgetest. Iedereen zal dat al bij De Morgen en bij Het Laatste Nieuws hebben gezien. Elke krantengroep biedt online videofeeds aan. Het gaat hier om bestaand materiaal. Op die manier wordt onderzocht hoe de inhoud van het nieuws rendabel kan zijn.

Ik vind de vragen van de heer Decaluwe dan ook zeer belangrijk. Dit thema bepaalt immers de toekomst van een aantal mediaondernemingen. Indien de VRT zich effectief op de commerciële markt begeeft, gaat ze haar boekje ver te buiten. Ze kan bepaalde zaken gratis aanbieden of proberen de commerciële actoren door middel van exclusiviteiten te blokkeren. Dat kan niet de bedoeling zijn van een overheid die naar een openbare omroep streeft.

Ik ben benieuwd naar het antwoord van de minister. Volgens mij moet de VRT zijn online-activiteiten terugplooiën. De VRT moet zijn platformen aanwenden om een zekere basis aan te bieden. Hij moet zich ver houden van elke commerciële ontwikkeling.

Ik pleit al jaren voor een charter naar buitenlands voorbeeld. Misschien zal het er op een mooie dag nog eens van komen. Dit zou de VRT ertoe verplichten bepaalde commerciële activiteiten eerst voor te leggen aan de commerciële zenders die alle risico's lopen. De VRT heeft gegarandeerd zijn cash, en is dus niet onderhevig aan de markt, behalve dan voor het deel dat hij moet bijleggen bij het inkomstenmodel. Wanneer we Vlaanderen een kans willen geven binnen de digitale online-markt, dan moet de VRT zeer snel duidelijke richtlijnen krijgen over wat wel en niet tot zijn corebusiness behoort en over welke procedure gevolgd moet worden bij het aanbieden van nieuws. Al de rest probeert daar een betaalmiddel in te zoeken.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, collega's, ik hoop op een goede samenwerking met deze commissie. Ik nodig iedereen uit om opmerkingen te maken en suggesties te doen die kunnen leiden tot een betere kwaliteit van de dienstverlening in deze commissie. Ik hoop op een vruchtbare dialoog.

De VRT betwist dat er sprake zou zijn van een exclusiviteitscontract en stelt dat hij geen exclusieve overeenkomsten heeft over de verspreiding van zijn openbaar aanbod. De VRT en Mobistar hebben een overeenkomst gesloten waardoor de Mobistarklanten naar Eén en Canvas/Ketnet kunnen kijken op hun gsm. Dat is niet nieuw omdat de VRT al een soortgelijke overeenkomst met Proximus heeft.

De overeenkomst om de televisienetten van de VRT te streamen via het mobiele platform met Proximus maakt deel uit van een globale overeenkomst van VRT met de Belgacomgroep. De overeenkomst met Mobistar geldt slechts voor een jaar, en is meer bedoeld als een proefovereenkomst waarvoor de VRT een forfaitaire vergoeding per maand ontvangt. Voorlopig kunnen immers alleen iPhone-klanten van Mobistar deze applicatie bekijken.

De VRT stelt aan Mobistar ook tekstuele nieuwsfeeds ter beschikking, wat erop neerkomt dat indien een mobiele gebruiker meer wil lezen over een bepaald onderwerp, hij dan automatisch op deredactie.be of Sporza.be terecht komt.

De VRT wil in de eerste plaats het bereik en de verspreiding van zijn nieuws- en informatieaanbod maximaliseren en wijst daarbij op het groot belang van het online-medium. Recent heeft de VRT daarom een rondvraag gedaan bij de verschillende Vlaamse mediagroepen om na te gaan of het audiovisueel nieuws- en informatieaanbod van de VRT ook via andere dan zijn eigen online-platformen aan de Vlaamse gebruiker kan worden aangeboden. De VRT zal onder andere op basis van deze rondvraag, het dossier verder analyseren en voorbereiden. Uiteraard moet dit allemaal gebeuren binnen de krijtlijnen van de huidige beheersovereenkomst.

De samenwerkingsovereenkomst met RTBF laat niet toe dat beelden die nog niet op het open scherm verschenen zijn, eerst tegen betaling op het mobiele net te zien zijn. De beelden die RTBF kan gebruiken zijn uitsluitend beelden die eerst in een lineaire nieuwsuitzending van de VRT werden getoond of die eerst werden gepubliceerd op deredactie.be.

Ik verklaar mij nader. De VRT en RTBF bieden elkaar nieuwsbeelden aan in het kader van een uitwisselingsovereenkomst. In deze overeenkomst gaat het over ruwe nieuwsbeelden en onderdelen van nieuwsprogramma's die maximum 15 kalenderdagen oud zijn, gerekend vanaf de dag van eerste lineaire uitzending door een van beide omroepen. De VRT en RTBF wisselen al heel lang beelden aan elkaar uit. Vanwege de beperkte middelen en de focus op het eigen landsgedeelte, is het begrijpbaar dat de VRT af en toe RTBF-beelden overneemt voor nieuws uit het Waalse landsgedeelte. Het volume van het uitgewisselde materiaal varieert dan ook sterk in functie van het nieuwsaanbod en de actualiteit.

In het voorjaar van 2009 werd het akkoord aangepast aan de evoluties in het medialandschap, onder andere aan het toegenomen belang van het internet. De aangekochte beelden mogen worden verwerkt in de uitzendingen van de aanvragende omroep, die deze zowel lineair als op aanvraag mag aanbieden. De licentienemer mag de beelden echter niet doorverkopen. Tevens is het zo dat een commerciële exploitatie van de uitzending waarvoor beeldmateriaal is aangevraagd, tussen partijen afzonderlijk moet worden geregeld. Anders geformuleerd, RTBF mag de nieuwsbeelden van de VRT mobiel aanbieden, ook als aanbod op aanvraag en tegen betaling. De beelden die RTBF daarbij kan gebruiken zijn uitsluitend beelden die eerst in een lineaire nieuwsuitzending van de VRT werden getoond of die eerst werden gepubliceerd op deredactie.be.

De overeenkomst tussen de VRT en RTBF sluit expliciet de commercialisering van de beelden uit. Als RTBF de beelden wil commercialiseren, dan moet daarvoor een aparte overeenkomst gemaakt worden.

De uitwisselingsovereenkomst tussen de VRT en de RTBF is geen exclusieve overeenkomst. De VRT wisselt ook beelden uit met de VMMA, RTL, regionale en buitenlandse omroepen. Het is natuurlijk wel zo dat de VRT en RTBF elkaar beschouwen als preferentiële partners voor de uitwisseling van de bedoelde beelden, dit ook vanwege de geschiedenis van beide omroepen.

Volgens de VRT klopt het niet dat er een aparte redactie binnen de VRT werd opgericht, specifiek voor de nieuwsgaring en verspreiding van beelden op het mobiele net.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Natuurlijk is het zo dat u alle informatie van de VRT zelf moet krijgen. Wat een aantal cruciale elementen betreft, is dat vaak moeilijk of niet te controleren. Dat zult u als minister nog ondervinden.

Het parlement heeft altijd gezegd dat de VRT neutraal moet zijn tegenover al zijn operatoren. Uit uw antwoord blijkt dat niet echt. Destijds was er een deal met Belgacom over het voetbalcontract. Wellicht zijn er ook ander deals gesloten. De VRT moet neutraal blijven. De vraag is of dat ook vandaag wel het geval is. Dat moet ook vanuit de parlementaire controle zwart op wit bewezen worden.

Ik vind het merkwaardig dat de VRT zegt een rondvraag te hebben georganiseerd bij de uitgevergroepen. Ik heb pertinente informatie waaruit blijkt dat er in augustus onderhandeld is. Indien De Persgroep had toegehapt, was het zover. Dan waren de nieuwsbeelden van de VRT gecommmercialiseerd door derden. Mijns inziens kan dat niet. Daarover is niets terug te vinden in de beheersovereenkomst of in het decreet. Het gaat hier echter over de corebusiness van de openbare omroep. Mevrouw de minister, bent u het eens met onze stelling dat nieuws en informatie door derden niet gecommmercialiseerd kunnen worden?

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Decaluwe, ik zal uw vraag niet meteen beantwoorden maar zal wel rekening houden met uw bezorgdheid. U zegt dat u beschikt over informatie dat er met Het Laatste Nieuws verregaande gesprekken waren. Ik zal daar met de directie over praten.

De heer Carl Decaluwe: Wanneer men de corebusiness van de VRT via derden begint te commercialiseren, dan pleiten we op termijn voor het einde van een openbare omroep. De cruciale vraag is of we dat als overheid wel of niet toelaten. Wat de CD&V-fractie betreft, is het antwoord neen. Ook de heer Vandenbossche heeft daar destijds vragen over gesteld.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mevrouw de minister, wij zijn natuurlijk ongeduldig. Wij zouden graag hebben dat u hier een plan voorlegt met een visie. Ik begrijp dat we moeten wachten op de beleidsnota maar een aantal dossiers kunnen daar niet op wachten. In dat opzicht sluit ik me aan bij de bezorgdheid van de heer Decaluwe.

Ik heb in het verleden al vragen gesteld over de commercialisering van onder andere de webplatformen van de VRT, waaronder ook Villa Politica. Misschien worden de debatten daar binnenkort onderbroken door een spot van Douwe Egberts of door publiciteit voor rekenmachines voor bepaalde ministers. Dat wordt een realiteit. Voorlopig staat daar niets over in de decreten of in de beheersovereenkomst. Wanneer de VRT beslist de content en het nieuws te commercialiseren naar derden, dan kunnen wij als parlement de contracten niet inkijken. Dat is een soort van struisvogelpolitiek die ik niet wil onderschrijven. Ik verwacht dat daar heel snel, liefst nog voor de beleidsnota, een visie over komt. U moet als minister uw verantwoordelijkheid nemen en beslissen welke evolutie u niet wilt. Een signaal is al voldoende. Ik verwacht dat u op zijn minst in die richting iets zult prijsgeven.

Minister Ingrid Lieten: Ik heb daarnet al gezegd dat ik rekening zal houden met uw bezorgdheid. Enerzijds is er het bestaande regelgevend kader. Anderzijds kijken we uit naar de evaluatie van de beheersovereenkomst en naar de lessen die we daaruit zullen trekken met het

oog op de volgende beheersovereenkomst. Ik begrijp uw ongeduld. Ik hoop echter dat u begrijpt dat ik niet ad hoc wil reageren. Er zullen heel wat initiatieven worden genomen waarover we met elkaar van gedachten zullen kunnen wisselen, zoals de evaluatie van de beheersovereenkomst, het rapport van de VRM en de nieuwe beleidsnota.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Decaluwe en door de heer Verstrepen werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Interpellatie van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de veroordeling van de openbare omroep VRT door de Vlaamse Regulator voor de Media wegens het ongelijk behandelen van politieke partijen en de bevestiging van deze beslissing door de Raad van State

Interpellatie van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de politieke objectiviteit van de VRT en de gevolgen van de beslissingen van de Raad van State en de Vlaamse Regulator voor de Media over neutraliteit in berichtgeving

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, naar aanleiding van de federale verkiezingen van 2007 had de VRT beslist om twee grote kanseliersdebatten te organiseren, op 20 mei en 3 juni 2007. Men had ervoor gekozen het Vlaams Belang niet uit te nodigen. De organisatie van die debatten was een creatieve manier om het Vlaams Belang te weren. Ik ben ooit persverantwoordelijke van het Vlaams Belang geweest. Ik weet dan ook dat de VRT nogal creatief is om het Vlaams Belang zo veel mogelijk van het scherm te weren. In dezen is de VRT toch over de schreef gegaan.

Op basis van die debatten heeft onze toenmalige partijvoorzitter, de heer Vanhecke een klacht ingediend bij de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM), meer bepaald bij de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen.

In zijn beslissing van 26 juni 2007 verwijst de VRM naar het feit dat de VRT decretaal gebonden is bij te dragen tot een onafhankelijke, objectieve en pluralistische opinievorming in Vlaanderen. De VRT heeft de plicht tot onpartijdigheid. In zijn beslissing stelt de VRM ook: “De VRT is de verplichtingen van niet-discriminatie en van politieke onpartijdigheid voortvloeiend uit artikel 111bis niet nagekomen.” De klacht werd dan ook als gegrond en ontvankelijk beschouwd. De VRT werd een waarschuwing opgelegd.

De hoofdredacteur Duiding van de VRT kon dat blijkbaar niet goed pruimen en heeft beroep aangetekend bij de Raad van State. De Raad van State heeft op 25 juni 2009 dat beroep verworpen.

Dit heeft een hele voorgeschiedenis. Het Vlaams Belang wordt al jarenlang op een niet-neutrale en partijdige wijze behandeld door de VRT. Dit lijkt me dan ook een belangrijke morele veroordeling van de VRT, zowel door de VRM als door de Raad van State.

Mevrouw de minister, hebt u contact gehad met de VRT om hem erop te wijzen dat partijen gelijk moeten worden behandeld, zoals dat decretaal is bepaald? In een democratie is het ontoelaatbaar dat een openbare omroep die voor het leeuwenaandeel betaald wordt door de Vlaamse belastingbetaler, partijen ongelijk behandelt.

De praktijk van de VRT doet vermoeden dat de beruchte nota ‘De VRT en de democratische samenleving’ bij de VRT nog altijd wordt toegepast. In die nota staat onder andere: “De algemene richtlijn moet duidelijk zijn. Het Vlaams Belang is geen politieke partij als een andere. (...) Er moet dus bijzonder omzichtig worden omgesprongen met het aan het woord laten van vertegenwoordigers van het Vlaams Belang, zeker in rechtstreekse uitzendingen. Dit betekent dat het verantwoord is dat vertegenwoordigers van het Vlaams Belang niet aan bod komen in bepaalde politieke debatten en politieke inclusief parlementaire verslagen.”

Een dergelijke nota kan niet worden gehandhaafd. Het is een reflectienota die al jaren op de VRT van toepassing is. Na een dergelijke veroordeling is het uw taak als minister om de VRT erop te wijzen dat een dergelijke nota niet door beugel kan en eigenlijk naar de prullenmand moet worden verwezen.

Wat me nog meer heeft geschokt, zijn de uitspraken van de hoofdredacteur Duiding, de heer Hoflack in Knack. Daaruit kunnen we afleiden dat het bestrijden van een politieke oppositiepartij in Vlaanderen eigenlijk deel uitmaakt van het beleid van de VRT. De heer Hoflack geeft in Knack toe dat hij het Vlaams Belang niet heeft behandeld als een andere partij. Hij gaat echter nog verder: “Het Vlaams Belang werd in de jaren negentig alleen maar groter en groter. Dat konden we toch niet zomaar laten gebeuren. We moesten iets doen.”

Mevrouw de minister, ik vraag me af of dit een taak is van een openbare omroep. De heer Hoflack zegt verder: “Zelfs de problemen die door de partij worden aangekaart, werden aanvankelijk doodgezwegen uit politieke correctheid.” Over het normaliseren van de relaties tussen de VRT en het Vlaams Belang zegt hij: “Zo genormaliseerd is onze relatie met het VB niet.” Verder zegt hij heel openlijk: “Luister, ik heb vijf jaar geleden, toen ik aan het hoofd stond van de duidingsprogramma’s, ook gedacht dat ze er niet meer in kwamen. Maar daarvoor moest de openbare omroep wel politieke steun hebben. Ik heb het daar vaak over gehad met andere politici en die zagen een uitsluiting van het Vlaams Belang ook niet zitten.”

We bevinden ons hier dus in een situatie waarin een VRT-hoofdredacteur eigenlijk een strijd ontwikkelt tegen een politiek opponent en daarvoor zelfs, als hoofdredacteur, steun gaat zoeken bij politici. Ik vermoed dat het dan gaat over politici in zowel het federale parlement als in dit parlement. Dat is een openbare omroep onwaardig. Dat kan niet in een democratie. Er zijn dus maatregelen nodig. De heer Hoflack voelt zich immers ook enigszins onaantastbaar, heb ik de indruk. Toen die heisa over Knack is uitgebroken en er wel wat uitspraken heen en weer gingen, heeft de heer Hoflack immers in De Standaard van 23 september gezegd dat de VRT zijn houding ten aanzien van het Vlaams Belang niet zou aanpassen. Dit kan volgens mij niet, zeker niet na de uitspraken van de VRM en de bevestiging door de Raad van State. Mevrouw de minister, ik vraag me dan ook af of u het nodig acht om ter zake extra maatregelen nemen tegenover de VRT. Ik hoop van wel. Dit gaat tenslotte ook over het overtreden van de decreetgeving, van het Mediadecreet.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, over de objectiviteit van de openbare omroep zijn al bibliotheken volgeschreven. In vroegere tijden luidde het antwoord daarop dat er een commerciële zender zou worden opgericht, zodat men tenminste ook wat blauw nieuws had. Dat is het verleden tijd. Die discussie wordt regelmatig gevoerd. Als het gaat over objectiviteit, dan beginnen bij sommigen de tenen te krullen, en meestal ook in de politiek. Nogal wieses, want we hebben daar geen greep op, en als we er greep op willen krijgen, dan wordt al heel snel gesteld dat we het nieuws willen manipuleren. Ik weet dus op welke slappe koord we hier dansen. Ik begrijp ook waarom het Vlaams Belang daar nu op hamert. Zij waren inderdaad onderdeel van deze kwestie. Ik heb dit dan ook aangegrepen, omdat ik dat, in de eeuwige strijd voor een zo groot mogelijke objectiviteit in de media, een schoolvoorbeeld vind worden van hoe we omgaan met die openbare omroep, die toch ten dienste van alle Vlamingen moet staan.

Uiteindelijk gaat het ook om het volgende, denk ik, en misschien kunnen de collega's van het Vlaams Belang dat toegeven. Ze hebben ook gezien dat Bart De Wever geweldig heeft gescoord bij De Slimste Mens, en daardoor nogal wat stemmen heeft gehaald. In dat soort programma's – zelfs niet in De Jaren Stillekes – zullen we nooit iemand zien van het Vlaams Belang, en eigenlijk in geen enkel van dat soort programma's, zelfs niet om een forel op een andere manier klaar te maken. (*Gelach*)

Die veroordeling ging in essentie over het kanseliersdebat, dat me toch ook wel de wenkbrauwen heeft doen fronsen, want dat soort verkiezingen hebben we volgens mij niet. Eigenlijk was dat dus toch wat vreemd. Ik zal daar niet dieper op ingaan. Ik heb het arrest ook grondig gelezen. De Raad van State is snoeihard voor de redactionele keuze van de VRT-nieuwsdienst. De Raad van State heeft geoordeeld dat de VRT correcte informatie moet geven en de kiezer niet mag misleiden. De Raad van State stelt: "Door een debat te organiseren waarbij enkel die in andere media aangemerkte kandidaat-premiers worden uitgenodigd, kan een verkeerde indruk bij de bevolking worden gewekt dat bij de federale verkiezingen ook de eerste minster wordt verkozen." Nu worden er geen regeringen gekozen, maar goed, maar dat is hineininterpretieren. Dat zal ik nu niet doen. Ik merk echter wel op dat de Raad van State zich niet uitspreekt over het geheel van de verkiezingsberichtgeving. Ik citeer: "Deelname aan andere informatieve programma's over de verkiezingen doet niets af aan de door de Kamer vastgestelde discriminatie en onpartijdigheid in de twee bedoelde debatten." De Raad van State heeft dus eigenlijk nergens gezegd dat de VRT het Vlaams Belang op eenzelfde wijze moet behandelen, maar wat dat specifieke debat betreft, heeft de partij wel gelijk gekregen. Het zou te gemakkelijk zijn zich ervan af te maken met die interpretatie. Daarom gooi ik die nu al op tafel, omdat ik vind dat het veel verder gaat dan dit alleen, natuurlijk.

Er is vrijheid van meningsuiting voor iedereen, maar er zijn inderdaad een aantal uitspraken door de VRT gedaan die toch wel kenschetsend zijn en een bepaalde teneur aangeven. Zo zegt Diane Waumans: "Als het gaat over programma's waar politici geen partijpolitieke stellingen pomen, streven wij een evenwichtige spreiding tussen de verschillende partijen en ideologische strekkingen na. Voorwaarde is wel dat de uitgenodigde politici staan voor een pluralistische, democratische en verdraagzame samenleving." Let op dat laatste. Ik citeer verder: "Binnen die criteria kunnen alle programmamakers vrij kiezen." Die criteria zijn dus vrij in te vullen door de programmamakers. Berichtgeving moet voldoen aan de eisen van de objectiviteit, maar alle andere programma's niet. Woestijnvis, dat leeft bij gratie van alle subsidies van de VRT, heeft nog een ander criterium. In het verleden stelde het: "Wij nodigen alleen toffe mensen uit in de politiek." (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe*)

Ik mag zelfs niet in een kookprogramma optreden, terwijl ik toch kan koken. Kwissen kan ik niet, maar goed. Met alle respect, maar dat is toch wel een zeer ruim criterium. We zouden eens een interactieve kaart van het parlement moeten voorleggen aan de VRT en vragen wie ze nu tof vinden en wie niet, wie in het programma mag en wie niet. Dat zou eigenlijk een ideaal en leuk moment zijn. Ik lach daar wel wat mee, maar ik vind het eigenlijk wel erg. Dat is geen argument, en zeker niet als het gaat over politiek, over mensen die proberen de samenleving wat mooier te maken. Daarvan ga ik toch uit.

Ik heb dus vragen bij de objectiviteitskeuze van de VRT. Het is hier daarnet al aangehaald. De Raad van State heeft een uitspraak gedaan. Mocht het nu gaan over vrije tijd of amusement, dan zou dat nog een andere discussie zijn, maar daarop heeft het hoofd van de nieuwsdienst verklaard dat de VRT-journalistiek niet fout zit. Een andere uitspraak was: "We gaan onze houding ten gronde niet aanpassen."

Dan vraag ik me af waarom we die uitspraken door de Raad van State nodig hebben. Waarom hebben we dan nog de VRM nodig, want die wordt ook ingeschakeld als het gaat over dergelijke onderwerpen, als die openbare omroep doodleuk verklaart dat ze mogen zeggen wat ze willen, maar dat hij zijn houding niet aanpast? Vandaag wordt het Vlaams Belang om een aantal redenen geweigerd in een aantal programma's, maar morgen gaat het misschien over

een andere partij. Morgen is het misschien een liberale partij die een brug te ver is gegaan. Of stel u voor, misschien maakt morgen links het mee, als links nog wat verder achteruitgaat in Europa. We zetten dus op lange termijn de deur open voor iets waarbij ik vragen heb.

De VRT zou eens in de leer moeten gaan bij Fox News. (*Opmerkingen*) Ik zal u uitleggen waarom. Bij Fox News zijn ze zelfs zo leep om bij een politiek debat een politicus van het zevende knoops gat uit te nodigen van de partij die ze niet leuk vinden en die in de studio tegenover een gehaaide perfecte debater te zetten van de partij die ze leuk vinden. Dat is de strategie van Fox News. Die zijn nog slimmer dan de VRT. Ik geef hier echter geen tip.

Ik wil die discussie verruimen. De Zevende Dag is hier aangehaald. Ik kan hier voorbeelden aanhalen waarbij men zich afvraagt waarom bepaalde politieke partijen, bepaalde politieke families of bepaalde politici niet in bepaalde programma's zitten. Dat heeft te maken met een voorkeur bij de VRT die, met alle respect, zijn voeten mag vegen aan de objectiviteitscriteria in nieuws en duiding, en doodleuk iedereen dan nog opvoert in amusementsprogramma's. Ik wil van deze gelegenheid ook gebruik maken om te stellen dat we misschien eens moeten kijken naar een buitenlands voorbeeld. Constructieve oppositie betekent ook tips geven aan de minister van Media. Misschien kan er een soort Raad van Objectiviteit worden opgericht in de schoot van de VRT. Dat is een oud idee, dat geregeld zo eens opduikt. Mevrouw de minister, misschien kunt u de administratie of iemand anders eens de opdracht geven om, naar Nederlands voorbeeld, een onderzoek te doen naar de objectiviteit en de politieke kleur van de nieuwsredacties of van de openbare omroep. Dan kunnen we die discussie met open vizier aanvatten, met cijfermateriaal. We weten ongeveer wel hoe de vork aan de steel zit, maar eigenlijk is daar geen zeer duidelijk materiaal over. Misschien moet u die opdracht eens geven. Zo'n Raad van Objectiviteit zou misschien niet slecht zijn, omdat die zou werken in alle richtingen van het politieke spectrum. Ik heb het dan niet over alle andere programma's, maar louter over nieuws, duiding en informatie. Daaraan kunt u heel gemakkelijk een sanctie koppelen. Dat heeft te maken met subsidies en beheersovereenkomsten.

Ik kom tot mijn vragen. Welke stappen hebt u gezet om de objectiviteit en gelijke politieke behandeling bij de openbare omroep na dit arrest te garanderen? Welke initiatieven hebt u al genomen of zult u nemen? Op welke basis en aan de hand van welke criteria mag de openbare omroep politieke partijen de toegang ontzeggen tot nieuws, duiding en amusementsprogramma's? Daar krijg ik altijd een zeer vaag antwoord op. U zult de volgende jaren wel merken dat ik iemand ben die houdt van netjes afgelijnde definities, zodat die discussie in het ijle verdwijnt. Zoals ik immers daarnet heb proberen aan te tonen, ik vind dit nogal ruim, nogal ijl. Als we dan toch de openbare omroep financieren, en vooral omdat nieuws belangrijker is dan ooit, dan lijkt het me onze taak daar zeer streng op toe te zien.

Bent u van oordeel dat de VRT partijdig optreedt en zich al evenmin houdt aan de decretaal verplichte objectiviteit en neutrale berichtgeving? Welke ingrepen hebt u in petto om de objectiviteit en neutraliteit te waarborgen en in kaart te brengen? Ik – en ik niet alleen – zou graag zo'n beeld willen hebben van hoe dat nu zit bij de openbare omroep.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de beslissing van de VRM werd genomen op 26 juni 2007. Op dat moment was de heer Bourgeois de bevoegde minister. Ik weet niet of hij daarover toen contact heeft opgenomen met de VRT. Ik heb zelf wel naar aanleiding van deze interpellatie contact opgenomen met de VRT en meer uitleg en duiding gevraagd, die ik zo meteen zal geven.

Er werd me gevraagd of ik de VRT duidelijk heb gemaakt dat een ongelijke behandeling van een politieke partij niet kan. De VRT heeft me uitdrukkelijk gemeld het arrest dat de Raad van State heeft geveld naar aanleiding van de federale verkiezingen van 2007, te aanvaarden. De VRT bevestigt dat de VRT-nieuwsdienst de bepalingen van artikel 39 van het Mediadecreet zal naleven, die een discriminatieverbod en een onpartijdigheidplicht opleggen. Aanvul-

lend wil ik u nog de belangrijkste gebruiken en regels geven die in dit verband binnen de VRT van toepassing zijn. De programma's van de nieuwsdienst genieten redactionele onafhankelijkheid, volgens artikel 29 van het Mediadecreet, onder de verantwoordelijkheid van de hoofdredacteurs. De journalistieke medewerkers zijn daarbij wel gebonden door de deontologische code, met onder meer de onpartijdigheidsplicht en de non-discriminatieplicht. De nieuwsdienst dient te berichten over alle relevante feiten in de samenleving en alle relevante standpunten dienen aan bod te komen. De relevantie van die nieuwsfeiten en van de desbetreffende standpunten wordt echter in alle onafhankelijkheid bepaald door de redactie, op basis van journalistiek en deontologisch verantwoorde criteria. De verplichting om alle relevante standpunten aan bod te laten komen, staat niet gelijk aan het brengen van de standpunten van alle groeperingen, verenigingen of partijen, noch moeten alle relevante standpunten binnen één uitzending aan bod komen.

De VRT heeft ook richtlijnen vastgelegd met betrekking tot de aanwezigheid van politici in infotainment- en entertainmentprogramma's. Die komen hierop neer. Politici krijgen geen dragende rol in infotainment- en entertainmentprogramma's. Wat de aanwezigheid van politici in infotainment- en entertainmentprogramma's betreft, streeft de VRT naar diversiteit tussen de maatschappelijke stromingen die een verdraagzame, democratische en pluralistische samenleving voorstaan. De keuze voor individuele politici wat hun aanwezigheid in een programma betreft, blijft de verantwoordelijkheid van de programmamakers. Infotainment- en entertainmentprogramma's zijn geen forum voor een harde partijpolitieke stellingname. De harde politieke stellingname en de bespreking ervan horen thuis in informatie- en duidingsprogramma's. Bij de realisatie van de programma-items waarin politici optreden, dient, zoals steeds, de nodige professionaliteit aan de dag te worden gelegd, met respect voor de kwaliteitsnormen en de waarden van de netten.

Voor alle omroepdiensten geldt, op basis van artikel 39 van het Mediadecreet, dat het programma-aanbod zo verloopt dat het geen aanleiding geeft tot discriminatie tussen de diverse ideologische of filosofische strekkingen en dat de informatieprogramma's in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid worden onderzocht. Op dit artikel wordt, zoals u weet, toezicht gehouden door de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de Vlaamse Regulator voor de Media.

Vervolgens werd me gevraagd of ik de VRT heb laten weten dat de beruchte nota niet langer mag worden toegepast. De VRT heeft me over die nota het volgende gemeld. De nota 'De VRT en de democratische samenleving' bestaat. Het is een interne nota die ooit werd opge maakt werd binnen de VRT, in 2001, naar aanleiding van een aantal discussies binnen de Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie. Ze was in eerste instantie een intern reflectie-instrument over de gang van zaken destijds, die in de specifieke context van 2001 tot stand is gekomen. De bindendheid van zogenaamde 'richtlijnen' in deze nota wordt door de VRT betwist, aangezien dergelijke richtlijnen strijdig zouden zijn met de redactionele onafhankelijkheid, die decretaal gewaarborgd is aan elke journalist van de nieuwsdienst, onder de verantwoordelijkheid van de hoofdredacteurs.

Er werd me vervolgens gevraagd of ik maatregelen ten aanzien van de VRT noodzakelijk acht. Wel, ik denk dat de wettelijke instrumenten voorliggen. Artikel 39 van het Mediadecreet bevat een discriminatieverbod en een onpartijdigheidsplicht ten aanzien van de programma's van de nieuwsdienst. Er is ook een instrument om dat te volgen, namelijk de Kamer van onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de VRM, die toeziet op de naleving van die bepalingen.

Er werd me gevraagd welke stappen ik heb gezet om de objectiviteit en de gelijke politieke behandeling te garanderen na het arrest. Artikel 29 stelt dat de programma's van de VRT-nieuwsdienst moeten beantwoorden aan de normen inzake journalistieke deontologie en dat de redactionele onafhankelijkheid moet worden gewaarborgd. Daarnaast geldt, krachtens artikel 39 van hetzelfde Mediadecreet, voor alle omroepdiensten dat het programma-aanbod

zo verloopt dat het geen aanleiding geeft tot discriminatie tussen de diverse ideologische of filosofische strekkingen, en dat de informatieprogramma's in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid worden onderzocht. Ik verwijs ook naar artikel 1, paragraaf 4, van de beheersovereenkomst tussen de VRT en de Vlaamse Gemeenschap, die nog loopt tot 2001. Die stelt dat de openbare omroep de democratische waarden ondersteunt door het verstrekken van onafhankelijke, geloofwaardige en waarheidsgetrouwe informatie, en dat de VRT een pluralistische samenleving promoot. Bekijken we al die bepalingen samen, dan lijken er me voldoende waarborgen te zijn om de pluriformiteit, onpartijdigheid en neutraliteit van de openbare omroep te verzekeren.

Op welke basis en aan de hand van welke criteria mag de openbare omroep politieke partijen de toegang ontzeggen? Nogmaals, de VRT moet de bepalingen van het Mediadecreet naleven. De programma's van de nieuwsdienst genieten redactionele onafhankelijkheid, onder de verantwoordelijkheid van de hoofdredacteurs. De journalistiek medewerkers zijn daarbij wel gebonden door de deontologische code, met onder meer de onpartijdigheid en de non-discriminatieplicht, die voor ieder van hen individueel geldt.

Ben ik van oordeel dat de VRT onpartijdig optreedt en zich niet houdt aan de decretaal verplichte objectiviteit? Ik herhaal dat klachten die er zouden kunnen zijn met betrekking tot de onpartijdigheid, moeten worden ingediend bij de Kamer van onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen. Die is specifiek in het leven geroepen om, rekening houdend met alle rechtsbeginselen, hierover een uitspraak te doen.

Moeten er nog verdere ingrepen komen? Ik kan alleen maar zeggen dat, wat mij betreft, alle decretale reglementaire instrumenten aanwezig zijn. De normen zijn bepaald. Daarbij komt dat de VRT heeft verklaard het arrest van de Raad van State te aanvaarden. Dat moet voldoende zijn om de onafhankelijkheid en de neutraliteit te waarborgen.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Bij onze eerste ontmoeting hier kan ik niet zeggen dat ik heel tevreden ben met uw antwoord. U stelt dat de VRT u heeft laten weten het arrest van de Raad van State te aanvaarden. Het zou maar erg zou mocht de omroep nu ook nog eens de Raad van State in vraag stellen. Dan wordt het helemaal te gek. De omroep sluit een democratische partij uit, met toch nog altijd heel wat gekozenen in de diverse parlementen van dit land. De enige reactie die u daarop kunt geven, is stellen dat het decreet een waarborg bevat voor onpartijdigheid en non-discriminatie, dat de nieuwsdienst werkt volgens deontologische codes en een redactiestatuut en dergelijke meer. Mevrouw de minister, ik wil wel, maar die regels zijn natuurlijk niet nieuw. Die bestonden al voor dit incident. Het enige dat ik kan vaststellen, is dat de VRT dat feestelijk aan zijn laars lapt. Zij stellen dat niemand hen iets kan maken. Het staat er allemaal wel in, maar verder doen ze hun zin en niemand heeft daar iets aan te zeggen.

U concludeert dat het decreet en zelfs de beheersovereenkomsten voldoende waarborgen bevatten, en dat de VRM die zaken maar moet waarborgen. Er moeten dan maar klachten worden ingediend bij de VRM. Ik vind dat u zich verschuilt achter de decreten en niet zelf een standpunt inneemt. Zo kunnen we immers bezig blijven. Het zou toch te gek zijn, mochten we telkens naar de VRM moeten stappen om veroordelingen te verkrijgen en in dit land van een openbare omroep een objectieve, neutrale berichtgeving te verkrijgen over wat er in de parlementen en in de politiek in het algemeen gebeurt. Ik vind dit niet kunnen. De VRT bewijst met het antwoord dat het aan u heeft bezorgd, alweer een typische arrogantie en hautaine houding van 'wie doet ons wat' aan te nemen. Ik kan dat niet appreciëren.

U vraagt naar aanleiding van het begin van de zitting dat we wat positief zouden zijn en elkaar wat tips zouden geven. Welnu, mevrouw de minister, dan zal ik u meteen wat tips geven. Het lijkt me noodzakelijk de VRM ook te belasten met een taak zoals de Conseil supérieur de l'audiovisuel in Frankrijk die waarneemt. Die maakt een lijst van welke politieke partijen en

politiek mandatarissen er aan bod komen op de diverse zenders. Dat kan op zich een drempel vormen om bepaalde politieke partijen en mandatarissen uit de nieuwsberichten uit te sluiten. Het gaat hier in eerste instantie immers om nieuwsberichten. Ik stel vast dat dit nog steeds gebeurt.

Indien we de uitspraak van de VRM van nabij bekijken, blijkt dat we nog klachten kunnen indienen en dat er nog dergelijke uitspraken zullen volgen. Het gaat hier om een manifeste overtreding van het Mediadecreet. De VRM heeft duidelijk verwezen naar de betrokken artikelen in het Mediadecreet die door de VRT niet worden toegepast. Ik vind dat we stout moeten zijn. De Vlaamse overheid financiert de VRT. Indien de VRT de regels blijft overtreden, moeten we sancties treffen en, bijvoorbeeld, een gedeelte van de dotatie aan de VRT inhouden. De openbare omroep wordt grotendeels met belastinggeld gefinancierd. Ik vind het dan ook niet kunnen dat de VRT eigenhandig kan beslissen wie al dan niet in de programma's komt. Dat is volledig overdreven.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, het begin van het antwoord van de minister had in feite een hoog humoristisch gehalte. De minister beseftte dit misschien zelf niet. Ik veronderstel dat ze een door de VRT verstrekt antwoord heeft voorgelezen. We herkennen die schrijfstijl ondertussen. Op zich vind ik dat evenwel spijtig. Ik had evengoed naar mevrouw Waumans kunnen bellen en haar om een antwoord kunnen vragen. Dat had ons wat tijd bespaard.

Ik vind uitspraken als “geen dragende rol” en “individuele beslissingen van de programmamakers” zwaar overdreven. Indien ik minister zou zijn, zou ik die uit het antwoord hebben geschraapt. In feite lacht de VRT met ons, met de minister en met iedereen die met de VRT een ernstig debat wil voeren over de vraag hoe wordt beslist politici in programma's uit te nodigen. Ik zou de minister willen vragen eens wat programma's te bedenken waarin het om meer dan een dragende rol gaat. Dergelijke uitspraken schieten bij mij in het verkeerde keelgat. Ik zou dat in feite liever niet horen.

De minister heeft naar decreten en naar de beheersovereenkomst verwezen. Dat is natuurlijk haar taak. We moeten eerlijk zijn en hier een open debat over voeren. Ze vegen er hun voeten aan. We weten al lang dat ze zich niet aan de regels houden. De VRT gaat niet op een objectieve wijze met alle politieke strekkingen om. Ik laat zelfs in het midden om welke strekkingen het gaat. Ik wil hier niet praten vanuit een zekere misnoegdheid omdat ik niet voldoende op televisie zou komen. Ik vind zelfs dat ik soms te veel op televisie kom.

Het gaat hier om de objectiviteit in het nieuws. De minister heeft hier een antwoord voorgelezen. Ik heb diezelfde mensen van de VRT in Knack breeduit een heel ander antwoord zien uitsmeren. Ze beweren daar precies het tegenovergestelde. Misschien is de minister ook met een kluitje in het riet gestuurd. In Knack staat in elk geval te lezen dat ze zich niet zullen aanpassen en dat ze geen journalistieke fout hebben begaan. Tegen de minister hebben ze verklaard zich bij de uitspraak van de VRM te zullen neerleggen. Dat is gemakkelijk. Ik neem hier alvast geen vrede mee.

De realiteit is dat de VRT zich op dat vlak niet aan het decretale verplichtingen houdt. Ze volgen de beheersovereenkomst niet letterlijk. Het is gemakkelijk ons naar de VRM te sturen om een klacht in te dienen. Wat dit betreft, ben ik het met heel wat mensen eens. Die klacht moet immers na de feiten worden ingediend. Het kwaad is dan al gebeurd. Het is op antenne geweest. De toon is gezet en de perceptie is gecreëerd. Nadien mogen politici nog via een omweg protesteren over wat volgens hen niet klopt.

Deze klacht dateert van 2007. Het is ondertussen 2009. De feiten dateren van twee jaar geleden. Afgelopen zomer is dit naar boven gekomen. Dit is niet eens breed uitgesmeerd. De betrokken politieke partijen moeten vrede nemen met het feit dat ze voor die raad gelijk hebben gehaald.

Ondertussen heeft de VRT laten weten dat het niet uitmaakt of iemand over een uitspraak of een arrest beschikt. Misschien zal de VRT, als een soort pleister op de wonde, het Vlaams Belang eens uitnodigen. Dan kan de VRT verklaren dat hij die partij wel degelijk uitnodigt en vervolgens de discussie sluiten.

Dit is niet correct. We beschikken momenteel over onvoldoende waarborgen. Dit is de taak van de minister en misschien zelfs van ons allemaal. We moeten ervoor zorgen dat hier werk van wordt gemaakt. We moeten die discussie uit de wereld helpen. Dit is niet enkel belangrijk voor onszelf. Het gaat ook om de geloofwaardigheid voor de Vlaming, voor de kijker en de luisteraar.

Indien kijkers en luisteraars het spectrum van de exacte berichtgeving verliezen, zullen ze nog minder vertrouwen in de berichtgeving op de openbare omroep krijgen. Ze zijn hun vertrouwen al kwijt. Elke minister die ik tot op heden over de VRT heb horen praten, heeft verklaard dat de VRT een baken van objectieve, neutrale berichtgeving vormt. De VRT zou ingaan tegen de commercialisering en de stemmingmakerij in de duiding. Ze willen geen van allen een Berlusconi hier. Ik heb echter de indruk dat er aan de Reyerslaan een ander soort Berlusconi zit.

Dit is het belangrijkste in heel het debat. Indien de kiezer zijn vertrouwen in de berichtgeving verliest en meent dat de berichtgeving gekleurd is, zijn we nog verder van huis. Ik spreek hier duidelijk over de kiezers.

Ik vind het de taak en de plicht van de minister daar werk van te maken. Soms moet een minister naar voren stappen om leiding te geven of om een visie te ontwikkelen. Ik verwacht dat ook in verband met deze zaak. Het gaat hier immers om een democratisch principe. Dat geldt zeker voor de Europese regelgeving. De gelijke toegang voor elke politieke partij en strekking tot een openbare omroep geldt als een criterium om als een democratie te worden omschreven. Een land is helemaal een democratie of helemaal geen democratie.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Volgens mij moet iedereen zijn verantwoordelijkheid opnemen. Indien de heer Verstrepen en ik zouden uiteenzetten wat volgens elk van ons objectief en onafhankelijk is en wiens aanwezigheid in een programma volgens elk van ons relevant is, zou allicht blijken dat we daar allebei een andere mening over hebben. Net daarom hebben we een rechtsstaat. Dat houdt in dat we regels hebben afgesproken. Die regels staan in het Mediadecreet en in de beheersovereenkomst. Een instelling is specifiek belast met de opdracht de naleving van die regels te interpreteren.

Het lijkt me dan ook wijs niet in particulariteiten te vervallen. We moeten niet in individuele gevallen hineininterpretieren of de regels van de rechtsstaat zijn nageleefd. Dat betekent natuurlijk niet dat we in de toekomst geen debat kunnen voeren over de regels. Zijn er voldoende regels? Moeten de regels worden verbeterd? Is de instelling voldoende gewapend om haar taak uit te voeren? Daarnet is voorgesteld iemand te belasten met de taak een inventaris op te stellen. Ik wil al die suggesties in overweging nemen. De rechtsstaat ligt me na aan het hart.

Iedereen moet zijn eigen taak uitvoeren. Indien zou blijken dat specifieke personeelsleden van de VRT zich niet aan de regels houden, is het de taak van het management van de VRT zijn eigen rol te vervullen. Ik zal daar tijdens een individueel gesprek de aandacht van de directeur-generaal van de VRT op vestigen.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Het zou me natuurlijk verbazen indien de minister zou verklaren dat ze niet achter de rechtsstaat staat of dat de regels willekeurig moeten worden toegepast. De VRT moet zich aan de regels houden. We hebben vastgesteld dat de VRT de regels heeft overtreden. De VRM heeft de VRT nu een waarschuwing gegeven. Daar zullen ze aan de Reyerslaan ongetwijfeld van wakker liggen. We moeten een systeem ontwikkelen dat de

VRT duidelijk maakt en overtuigt van de noodzaak de regels niet meer te overtreden. Ik heb al een paar suggesties gedaan.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mevrouw de minister, u zult nog wel leren welke onderwerpen u in deze commissie best niet aanraakt voor enige agitatie is ontstaan. Een van die onderwerpen is de foute insteek. Mij gaat het er niet om wie in welk programma thuishoort of welke lijst ik wil samenstellen. Dat komt uit een vorig leven. Ik wil me ver van de bepaling van de inhoud houden. Dat geldt zelfs voor amusementsprogramma's. Nu en dan vind ik dat een politicus elke dag op televisie moet komen. Op die manier raken de mensen hem beu en stemt niemand meer op hem. Het omgekeerde werkt immers ook.

We leven in een rechtsstaat. Het zou er nog maar aan mankeren. Het onderdeel van die rechtsregels dat met de openbare omroep te maken heeft, blijkt niet te kloppen. Meer en meer stemmen zeggen dat de openbare omroep hier zijn voeten aan veegt. Op den duur krijgen we een openbare omroep die gewoon zijn zin doet.

Er is hier gezegd dat journalisten aan hun journalistenkaart zijn gebonden. Iemand zou eens moeten oplijsten welke journalisten geen kaart hebben en geen lid van de Vlaamse Vereniging van Journalisten zijn. Dat is een heel andere discussie.

We stellen ons heel wat vragen. Ik heb geen antwoord gekregen op de vraag of de minister van plan is om de objectiviteit van het nieuws op de openbare omroep naar Nederlands model te laten onderzoeken.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Wienen en door de heer Verstrepen werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de problematiek van sociale digitale televisie na de overname van Interkabel door Telenet en een evaluatie van die overname

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Mijnheer de voorzitter, ten gevolge van het zomerreces en de regeringsvorming is deze vraag om uitleg ondertussen al enigszins op leeftijd. Het lijkt me echter toch opportuun zo alsnog te stellen.

Vorig jaar is bekendgemaakt dat de televisiediensten van Interkabel door Telenet zouden worden overgenomen. Heel wat volksvertegenwoordigers en mensen in de wereld buiten het Vlaams Parlement vonden dit in feite leuk nieuws. De operatoren van Interkabel boden immers een eigen digitaal televisieaanbod aan. Deze digitale televisie droeg de naam INDI. Net als Telenet, beschikte INDI over eigen boxen en recorders om het digitaal beeld bij de mensen te krijgen. Volgens een arrest mocht de door digitale televisie geboden meerwaarde, meer bepaald de interactieve diensten als Eyewatch of Net gemist, niet door INDI worden aangeboden. Voor digitaaltelevisiekijkend Vlaanderen, zeker in de door Interkabel bediende regio's, was de overname van de televisiediensten door Telenet dan ook goed nieuws. Die mensen zouden immers gebruik kunnen maken van de interactieve diensten die tot de mogelijkheden van digitale televisie behoren.

Er is vaak gesteld dat de boxen van INDI en van Telenet perfect compatibel waren. Ik heb die vraag zelf tijdens een zitting van de Antwerpse gemeenteraad gesteld. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe*)

Mijnheer Decaluwe, Antwerpen is een belangrijke stad. Antwerpen is hoofdaandeelhouder van Integan. Integan heeft steeds volgehouden dat beide boxen compatibel waren. Dat blijkt echter niet het geval te zijn. Dat betekent dat Integan en Interkabel nog steeds reclame voor INDI-boxen en -recorders hebben gemaakt op het ogenblik dat ze al wisten dat deze toestellen na de opname in het netwerk van Telenet niet meer konden worden gebruikt. De mensen kunnen met hun INDI-box nog steeds digitale televisie ontvangen. Ze kunnen echter geen gebruik meer maken van de interactieve diensten.

Bovendien maakte DVB-C het de bezitters van een INDI-box mogelijk om ongeëncrypteerde signalen te bekijken. Dat houdt in dat deze mensen in feite een dertigtal zenders konden ontvangen. Eenmaal Telenet de diensten had overgenomen, bleek dat niet langer mogelijk. Dat betekent dat de INDI-gebruiker in feite tweemaal zware tegenslag heeft. Met zijn INDI-box kan hij nog steeds de interactieve diensten niet gebruiken. Daarnaast is hij sinds de overname door Telenet een dertigtal zenders kwijt.

Bovendien hebben we vastgesteld dat de mensen in de vroegere Interkabel-regio's nog steeds voor hun analoge aansluiting moeten betalen. Dat is op zich niet abnormaal. Dat geldt voor alle klanten van Telenet. Alleen is het zo dat dit voor hen in een pakket, zoals de Goldshake, zit vervat. Ze bestellen het hele pakket voor een prijs. Iedereen die naar Telenet overstapt, kan dit doen. Achteraf krijgen de mensen in deze regio's echter een factuur van Interkabel voor de ontvangst van analoge signalen. Voor de betrokken klanten lijkt het alsof ze tweemaal moeten betalen om weinig te ontvangen.

Mevrouw de minister, acht u het nodig de overname van de televisiediensten van Interkabel door Telenet te evalueren? Ik denk dan vooral aan de consumenten. Ik heb net verklaard dat de consument van INDI wat op zijn honger blijft zitten. Bent u van mening dat bijkomende maatregelen moeten worden genomen om de pijn van deze consumenten enigszins te lenigen? Test-Aankoop heeft gesuggereerd dat Telenet ongeëncrypteerd aanbieden van bepaalde zenders zou moeten behouden. Is de minister deze suggestie genegen?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, eerst en vooral wil ik opmerken dat de goedkeuring door Integan van de overname door Telenet een goede zaak is. Dit bevestigt de concurrentiepositie van digitale televisie tegenover kabeltelevisie en ADSL-verbindingen.

De heer Wienen heeft het over Antwerpen gehad. Ik wil er even op wijzen dat de Lange Wapper-achtige aanpak van de burgemeester van Antwerpen dit dossier bijna de afgrond heeft ingereden. Ik wil heel het verhaal wel eens vertellen.

Ik heb de indruk dat de vragen van de heer Wienen niet echt onder de bevoegdheden van de Vlaamse Regering of van minister Lieten ressorteren. Ik wil me hier echter aansluiten omdat ik vind dat de digitalisering in Vlaanderen vlot verloopt. De bakjes van Belgacom en van Telenet zijn ons echter bekend. Nu hebben we high-definition televisie. Binnenkort komt de 3D-televisie eraan. De bakjes volgen elkaar op. Nu zitten de voetballiefhebbers bij Belgacom. Indien Telenet binnen twee jaar het contract met de Koninklijke Belgische Voetbalbond binnenhaalt, mogen al die bakjes van Belgacom weg en moeten die mensen allemaal een bakje van Telenet kopen. Dat kan ook in omgekeerde richting gebeuren. Ik vraag me af of de Vlaamse Regering op dit vlak geen rol zou kunnen spelen.

Het gaat hier in feite om onderzoek naar innovatie. We zouden een enkel bakje moeten creëren dat voor digitale televisie via de kabel of via een ander medium kan worden gebruikt. De gebruiker zou dan een kaart moeten vervangen om van Belgacom naar Telenet of omgekeerd over te schakelen. Op die manier zouden we de consument niet op kosten jagen. In de Vere-

nigde Staten kan dat. Ik veronderstel bijgevolg dat het hier ook mogelijk moet zijn. Misschien moeten we eens wat onderzoek in functie van de consument laten verrichten.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer de voorzitter, het akkoord tussen Telenet en Interkabel over het aanbieden van digitale televisie is uiteraard een zaak tussen beide betrokken partijen. We hebben het verloop allemaal kunnen volgen. Er zijn rechtsgeschillen geweest, zowel voor de rechtbank in kortgeding als voor de Raad van State. Heel de afhandeling van deze zaak, met inbegrip van de rechtsgeschillen, valt evenwel buiten mijn bevoegdheid.

Telenet heeft me gemeld dat het de bedoeling is de INDI-decoders te blijven ondersteunen. Deze zouden trouwens wel degelijk compatibel met het netwerk van Telenet zijn. Telenet heeft tevens gesteld dat recente verbeteringen aan de software van de INDI-boxen de problemen uit het verleden hebben opgelost.

Na grondig onderzoek, dat overigens enkel na het afsluiten van de overeenkomst heeft kunnen plaatsvinden, en na inzage van de technische specificaties heeft Telenet geconstateerd dat het niet mogelijk is de interactieve dienst op de INDI-settopboxen uit te rollen. Om die reden heeft Telenet besloten om, naast het Telenet-platform, ook het INDI-platform te blijven ondersteunen. De voorbije jaren is het digitale en het high-definition basisaanbod op de INDI-boxen trouwens nog stevig uitgebreid.

Voor het ontvangen van interactieve diensten kan men inderdaad beter gebruik maken van een Telenet-ontvanger. Om de instap naar interactieve digitale televisie te verlagen, heeft Telenet een vrijblijvend aanbod aan alle INDI-klienten gedaan om ook op Telenet Digital TV in te stappen. Daarbij konden ze hun INDI-box behouden die functioneert zoals voorheen. Op dit aanbod zijn vele INDI-klienten ingegaan.

Door de overname van INDI zijn alle interactieve tv-diensten van Telenet nu beschikbaar voor de consument in een Interkabelgebied. Daarbij blijven de digitale INDI-kijkers genieten van digitale tv met hun bestaande toestellen zoals tevoren, en hebben INDI-kijkers hun digitale basisaanbod zien uitbreiden samen met de Telenet-klienten.

Een evaluatie van deze overname in het belang van de consument is mijns inziens niet aan de orde. Dat een dergelijke overname gepaard gaat met een aanpassing van de verschillende ondersteunende systemen voor facturatie alsook met technologische wijzigingen tussen de verschillende dienstenaanbieders, is onvermijdelijk.

Als minister kan ik niet zomaar maatregelen nemen over deze problematiek zonder af te toetsen of die binnen het wettelijk kader vallen. Gelet op wat ik zonet heb gezegd en op het feit dat intussen de meeste problemen, ook die over facturatie, zijn opgelost, lijkt het me niet nodig hier nu maatregelen te nemen.

Telenet laat weten dat de versleuteling er grotendeels komt op vraag van de omroepen zelf. Bij de overname van Interkabel door Telenet constateerde Telenet dat inderdaad een heel pak zenders onversleuteld werd doorgegeven, dit in tegenstelling tot het bedieningsgebied van Telenet waar die versleuteling al lang bestond. Afhankelijk van het woongebied werd Telenet dus geconfronteerd met enerzijds versleutelde, en anderzijds onversleutelde ontvangers.

Bij de omroepen zorgde dit voor verwarring. Bij de meeste omroepen bestond de afspraak dat programma's enkel versleuteld zouden worden doorgegeven terwijl dat in Interkabelgebied nog niet het geval was. Telenet heeft daarom aan de omroepen zelf gevraagd om aan te geven of ze al dan niet versleuteld mochten worden doorgegeven.

De reden van de versleuteling had en heeft nog altijd te maken met auteursrechten. Via versleuteling kan men immers exact het bedieningsgebied en het aantal klienten voor een bepaalde omroep bepalen, wat men niet kan met onversleutelde programma's. Op basis van dit bedieningsgebied worden ook de auteursrechten met programmamakers bepaald en vergoed.

Naar aanleiding van de vragenronde van Telenet hebben blijkbaar slechts enkele omroepen aangegeven dat zij nog steeds opteerden voor onversleutelde doorgifte. Vandaar dat sedert 4 mei 2009 enkel VRT, Actua-TV, TV5Monde en Bloomberg onversleuteld te bekijken zijn. Om naar andere omroepen te kijken en om interactieve digitale diensten te kunnen ontvangen en bekijken, heeft men wel een Telenet-decoder nodig. Bij het onversleuteld doorgeven kan er aanleiding zijn tot problemen met buitenlandse rechthebbenden die in contracten versleuteling eisen. Ik meen echter begrepen te hebben dat voor het merendeel van de programma's die uitgezonden worden, de onversleutelde transmissie geen bezwaar vormt. Gezien echter de belangrijke linken tussen encryptie en auteursrechten en contracten met buitenlandse rechthebbenden, lijkt het me niet aangewezen om nu, zonder grondig overleg met alle betrokken partijen, het ongeëncrypteerd aanbieden zonder meer te verplichten. Ik wil wel meer onderzoek over deze thematiek.

Ik stel me wel vragen bij het feit dat al wie digitale televisie via kabel kijkt, de facto verplicht is één type decoder te nemen. Ik wil met Telenet een onderhoud plannen om deze problematiek door te praten en zien of er mogelijke oplossingen zijn.

Het correct naleven van de reclameregels wordt opgevolgd zowel door de VRM als door de Jury voor Ethische Praktijken inzake Reclame (JEP). De JEP is het zelfdisciplinair orgaan van de reclamesector in België. Het werd opgericht in 1974 door de Raad voor de Reclame, die de representatieve verenigingen van de adverteerders, reclamebureaus en media groepeerd met als doel de reclame, als factor van economische en sociale expansie, te bevorderen. Haar taak is tweezijdig. Enerzijds onderzoekt zij de klachten die zij ontvangt van het publiek, in het bijzonder van de consumenten. Anderzijds behandelt zij, voor de reclame wordt verspreid, op de vragen om onderzoek die haar op vrijwillige basis worden voorgelegd door adverteerders, reclamebureaus en media.

Het lijkt me alleszins nuttig dat de aanbieders van digitale televisiediensten duidelijk communiceren over de door hen gehanteerde tarieven. Ik zal onderzoeken hoe we dit verder kunnen uitwerken.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik ben blij dat men, zoals ook de heer Decaluwe suggereerde, nagaat in hoeverre de boxen kunnen worden gebruikt door andere systemen zonder dat dit extra kosten betekent. Ik ben verheugd met het antwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de plannen van Telenet om Amerikaanse toptelesieseries in primeur aan te bieden

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw de minister, veertien dagen betekent een eeuwigheid in medialand. Mijn vraag is intussen volledig door de feiten achterhaald. Ik zal dan ook proberen mijn vraag zo actueel mogelijk te maken.

Telenet heeft meegedeeld dat het een aantal populaire Amerikaanse series zeer snel op de Vlaamse kijker wil loslaten in een businessmodel. Het gaat dan over *Lost*, *Grey's Anatomy* of *Desperate Housewives*. De kijker zou daarvoor dan terecht kunnen bij Telenet. Dat lijkt het logische verlengde van een evolutie die al een poosje bezig is.

2BE, de VMMA en VT4 reageerden heel fel op het feit dat zij in eerste instantie werden gevisseerd omdat zij het soort zender zijn die deze series het meest uitdrukkelijk op het scherm brengen en hun publieksopbouw daar voor een deel aan te danken hebben. Zij beschouwden dit dan ook als rechtstreekse concurrentie.

Tot dan beperkte Telenet zich voornamelijk tot zijn corebusiness als distributiebedrijf hoewel het de laatste jaren ook steeds meer aanwezig was als content-leverancier. Bewijs daarvan zijn Studio 100 en de vele primes.

Telenet zou beginnen met Disneyproducten. Er zijn een aantal commerciële banden tussen de aandeelhouders onder elkaar.

Een van de reacties betrof ook de problematiek van de auteursrechten en de piraterij, niet alleen voor muziek maar ook voor films en series. Wanneer ze niet op de markt worden gebracht, worden ze toch gedownload, zij het illegaal, we kunnen dus beter proberen er op een legale manier mee om te gaan, aldus klonk een gedeeltelijke verantwoording.

De reactie van de Vlaamse zenders op de mededeling van Telenet was dus negatief. Intussen biedt Belgacom TV diezelfde of gelijkaardige series aan. In de discussie werd ook de VRT genoemd. De VRT mag dat niet doen. Er is een overeenkomst die bepaalt dat de VRT alles eerst in een open net moet aanbieden. Wanneer ik dan denk aan bijvoorbeeld de financiële problemen van deze Vlaamse Regering, dan vraag ik me af waarom de nieuwe serie van bijvoorbeeld *Flikken* of *Witse* niet in avant-première en tegen betaling kan worden uitgezonden. Ik lees in de kranten dat Belgacom een financieel model zou hebben afgesproken waarbij ook de zenders een deel van de rechten zouden ontvangen.

Telenet vindt niet dat het de zenders concurrentie bezorgt: “Het aanbieden van een reeks tegen betaling is trouwens sowieso iets voor een nichepubliek. Wie niet wil betalen om zo’n serie te bekijken, zal toch wachten tot een van de zenders de bewuste serie op het open net uitzendt.”

Ik wil verwijzen naar het recente decreet. Het gaat daar over een drielagenmodel. De eerste laag betreft de inhoudlaag of de content. Het gaat dan over de omroeporganisaties. De tweede is de transportlaag en betreft de operatoren van elektronische communicatienetwerken. De derde laag, die via deze regelgeving is toegevoegd, is de distributielaag. Het gaat dan over de dienstenverdelers. Bij ons zijn dat Belgacom, Telenet en wanneer het gaat over satelliettelevisie, TV Vlaanderen.

De bedoeling van de decreetwijziging was te zorgen voor meer transparantie. Het decreet verhindert of verbiedt echter niet dat bepaalde ondernemingen op meer dan een van die lagen actief zou zijn. Dat is vandaag al gedeeltelijk het geval. Een ondernemer kan een dienstverlener zijn, een operator of een omroeporganisatie wanneer hij daarvoor over de juiste licentie of vergunning beschikt. Ik vermoed dat wat Telenet wil doen met die Amerikaanse series, wel degelijk wordt toegelaten door het Mediadecreet. “Content is king”, stelde de CEO van Disney. Het lijkt erop dat de dienstverdelers steeds actiever worden in het aanleveren van die content. De vraag is of er effectief sprake is van een verschuiving in de markt waarbij niet meer de klassieke zender met zijn schema’s een rol gaat spelen. Zullen we op die manier niet een veel bewustere contentgebruiker krijgen die uit het brede gamma van content kan kiezen? Volgens mij is dat een evolutie voor de samenleving van morgen.

Mevrouw de minister, bent u op de hoogte van de plannen van Telenet? Bent u daar door Telenet zelf van op de hoogte gebracht? Hebt u de reacties gekregen van de Vlaamse zenders?

Brengen de andere dienstenverdelers geen gelijkaardig aanbod als Telenet? Is het voetbalaanbod van Belgacom geen stap in die richting? En Prime van Telenet?

De verhouding tussen dienstverleners en zenders is vandaag niet gereguleerd. Er is zelfregulering, min of meer toch. Bestaat er in andere Europese landen een regelgeving die beper-

kingen oplegt aan een onderneming in het opnemen van meerdere rollen in het drielagenmodel?

Welke visie hebt u op de evolutie dat de dienstenverleners zich steeds meer op het terrein van de content begeven? Is een beperking hier nuttig of overbodig?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: In de toelichting van de heer Caron worden een aantal zaken door elkaar gehaspeld. Destijds was er de problematiek van Flikken en Belgacom. Wanneer iets met belastingsgeld wordt gemaakt door de openbare omroep, geldt het principe dat dit eerst op het open net moet kunnen worden bekeken. Dat decreet is eenparig door het Vlaams Parlement goedgekeurd, ook door u, mijnheer Caron.

Mevrouw de minister, mijnheer de voorzitter, ik stel voor dat we met alle actoren eens een grondig debat voeren over dit thema. Wat Telenet wilde doen, zou de start betekenen van een achterhoedegevecht tussen de omroepen. De distributieplatformen worden steeds belangrijker.

Ik was onlangs aanwezig op een groot congres van UBA. Daar werden een aantal stellingen bevestigd. Het gewone kijken naar een algemeen programmaschema is voorbij. Dat zal in de toekomst op steeds meer platformen gebeuren, vooral door jongere generatie. De vraag is dan ook hoe de openbare omroep zich daaraan zal aanpassen. Vandaag kan het niet de bedoeling zijn om de distributeurs aan banden te leggen. We zitten natuurlijk ook met de must-carry-regeling die door Europa serieus is ingeperkt. Voor een aantal andere zaken is er de evenementenlijst. We moeten nagaan hoe we ons in de toekomst kunnen wapenen tegen al die elementen. Ik vermoed dat we voor de volgende beheersovereenkomst voor de VRT een soort visie of kader zullen moeten ontwikkelen, rekening houdend met de mededinging tussen de openbare omroep en de commerciële omroepen. We moeten daar in alle rust en sereniteit eens over praten met de betrokken actoren. Ik stel voor dat intussen een dossier wordt opge maakt op intranet over de respectieve wetgeving in het buitenland. We voelen echter aan dat het Vlaamse medialandschap over tien jaar compleet anders zal zijn. De vraag is dan hoe we daarop anticiperen.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: De vraag van de heer Caron is terecht. Het lijkt me ook een goed voorstel van de heer Decaluwe om daar een debat over te organiseren. We moeten oog hebben voor alle kleine verschuivingen en signalen.

In het verleden is in deze commissie al de vraag gesteld hoe het verder gaat met de bevoegdheid van de distributeurs en de telecombedrijven. Hoe bekijken we de machtsverschuiving die plaatsvindt van de vroegere zenders naar de distributeurs?

Wanneer het gaat over het aanbieden van bepaalde televisieseries, moeten we ook oog hebben voor een andere meer verdoken tendens bij de distributie, met name de partnerships, aandeelhoudersstructuren en financiële stromen die distributeurs hebben ontwikkeld en ontwikkelen naar nieuwe nichekanalen die zij op hun distributieplatform plaatsen. U voelt me komen. Ik weet niet hoe we dit meteen kunnen oplossen. Die discussie moet hier dan ook ten gronde gevoerd worden. Het wordt wellicht een van de belangrijkste dossiers van de volgende jaren.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik was niet op voorhand op de hoogte van de plannen van Telenet en ben ook niet door hen op de hoogte gebracht. Ook de Vlaamse Regulator voor de Media werd niet op voorhand op de hoogte gesteld van deze beslissing van Telenet. Vlaamse zenders hebben tegen deze beslissing ook geen klacht ingediend bij de regulator. De diensten-

verdelers zijn ook niet verplicht dit mee te delen. In een competitief medialandschap is dat het voorrecht van de marktwerking en de tactiek en de strategie van elke dienstverlener.

Ondertussen hebben wij ook begrepen dat Belgacom ter zake op 29 september heeft laten weten een akkoord te hebben afgesloten met SBS. Dat wijst nogmaals op de competitiviteit die er toch wel bestaat.

Dan was er de vraag of de verhouding tussen dienstenverleners en zenders gereguleerd is. Er is weliswaar een regeling tussen dienstenverdelers en omroepen. Dat werd hier al vermeld. Dan gaat het over must-carry en may-carry. Specifieke regels met betrekking tot wat een dienstverlener die ook omroep is of een omroep die ook dienstverlener is, kan doen, bestaan echter vandaag niet. We hebben dit even bekeken vanuit het oogpunt van benchmarking. Op dit ogenblik is de functie van distributeur natuurlijk niet in alle landen ingeschreven in de mediaregelgeving. Waar dat wel het geval is, zoals bijvoorbeeld in de Franse Gemeenschap en in Frankrijk, bestaan, voor zover we dat op het eerste gezicht hebben kunnen vaststellen, dergelijke regels ook niet.

En dan is er de belangrijkste discussie. Het lijkt me heel duidelijk dat er heel wat evoluties gaande zijn in het medialandschap. Dat is hier al aangegeven. Enerzijds zijn er technologische vernieuwingen die hun intrede doen en is er het gedrag van de consumenten dat verandert, maar anderzijds veranderen ook de businessmodellen en de spelers op het veld. Ik richt me tot deze commissie. Ik ben zeker en vast ook geïnteresseerd om met de commissie voort van gedachten te wisselen over al die evoluties. Die zullen immers zeker en vast een belangrijke context geven wanneer we het over de volgende beheersovereenkomst van de VRT zullen hebben, maar ook als het gaat over een ander deel van het regelgevend kader of andere maatschappelijke discussies die we moeten voeren. Ik ben zeker beschikbaar om op de ene of andere manier de dialoog voort aan te gaan met de commissie, en misschien ook met andere partners.

De voorzitter: Ik stel voor dat we ingaan op de suggestie van de heer Decaluwe en anderen om minstens eerst wat data te verzamelen. Ik stel dus voor dat we onze bibliotheek aan het werk zetten en via u, mevrouw de minister, de administratie, zodat we een volledig dossier kunnen opmaken.

We zullen het de volgende weken, maanden en wellicht ook jaren uitgebreid kunnen hebben over alles wat opduikt in het medialandschap, van darwinisme tot kameleongedrag enzovoort. Dat debat moeten we absoluut voeren. Er komen immers een aantal zaken op ons af waarover we grondig moeten debatteren. Ik stel voor dat we dat doen, maar dan moeten we onderling ook afspreken, zonder iemand onrecht te willen aandoen, dat we vragen om uitleg of wat dan ook over dergelijke kwesties misschien enigszins inhouden, wetend dat we een breed debat kunnen krijgen, desnoods met alle actoren, precies over dat veranderende medialandschap. Wat we niet kunnen doen, is de hele tijd een debat houden over het feit dat we absoluut het debat zouden moeten voeren. Dat zien we nu al gebeuren. Op den duur voeren we immers het debat over het debat: mij niet gelaten, maar het zal wel het ene of het andere moeten zijn, gezien onze beperkte tijd en het beperkte aantal kalenderdagen.

De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik ben tevreden met het antwoord en met de aanvullingen van de collega's. Dit is een belangrijke agendasetting. Als commissie mogen we daar niet omheen fietsen. Mijnheer de voorzitter, ik sluit me daar helemaal bij aan.

Ik heb één inhoudelijke opmerking. Los van de businessmodellen moet een open en brede toegang tot een ruim aanbod voor de hele bevolking een uitgangspunt zijn van ons politieke handelen. Dat is mijn invalshoek. Dat is een keuze. De hele discussie over de rode knop illustreert dat we ons moeten hoeden voor het afleiden van interessant aanbod naar betalende businessmodellen, waardoor het open aanbod verschaalt. Dat is echter een discussie die we zullen voeren in het kader van die hoorzittingen. Mijnheer Decaluwe, ik sluit me dan ook

graag aan bij uw voorstel. Ik ben blij dat deze commissie op die manier mee het debat voor de komende jaren zal kunnen stofferen.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Destijds heeft de minister bij de start van de analoge switch-off een discussienota ingediend. Misschien is dat ook een mogelijkheid. Misschien kan aan een aantal experts worden gevraagd dat te verzamelen.

Mijnheer de voorzitter, dat onderwerp is natuurlijk erg ruim. Het kan natuurlijk niet dat we geen vragen zouden kunnen stellen als de VRT iets doet dat daar zijdelings mee te maken heeft.

Anderzijds denk ik dat dit qua distributie, ook vanwege onze staatsstructuur, niet op te lossen valt. Het ene distributieplatform is federaal, terwijl het andere onder de Vlaamse wetgeving valt. Dit wordt dus bijzonder boeiend en interessant.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het mislukken van Canvas+ en het digitale aanbod van de openbare omroep

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, mijn vraag handelt over het mislukken van Canvas+ en het digitale aanbod. Misschien moeten we vanaf nu 1 euro in de pot gooien als we het woord ‘digitaal’ gebruiken: daarmee kunnen we goed op reis gaan.

Bijna een jaar na de lancering van het alternatieve en complementaire aanbod op Canvas is Canvas+ op sterven na dood. Ik wil een zeer mooie uitspraak op het forum van Canvas+ delen met de commissie: “Heb decoder en nieuw digitaal abonnement Telenet betaald en geïnstalleerd, en als ik op de rode knop druk, gaat de tv uit.” Het probleem van Canvas+ is dat het een goed idee is, maar slecht werd uitgewerkt. We zouden het veeleer kunnen hebben over Canvas-. In de kranten werd een willekeurige dag bij Canvas+ als volgt omschreven: “Donderdag was Dalidag op Canvas+. Waarom dat zo was, kwamen we niet te weten. Omdat iemand dat zo beslist had, allicht. We zagen een aflevering van Meesterwerken en een documentaire van de BBC. Daarna werd een aflevering van het intussen afgevoerde Over Leven heruitgezonden, naar aanleiding van de verkiezing van Paul Janssen tot grootste Belgische wetenschapper ooit.” Intussen blijft die discussie woeden: waarom is Canvas+ alleen voor Vlamingen met een digitaal abonnement beschikbaar? Waarom niet Canvas+ herhalen in een nachtloop? Zo houden digitale kijkers hun voordeel en analoge kijkers kunnen daarin delen.

Ik wil ook even een persbericht van voormalig mediaminister Peeters onder de aandacht brengen, getiteld ‘Canvas+ en Ketnet+ via de digitale ether’. Dat is een zijsprongetje, maar toch ook niet onbelangrijk in deze kwestie. Ik citeer: “In de loop van de volgende week zal VRT zijn extra digitale aanbod van Canvas+ en Ketnet+ uitzenden via digitale ether. Op die manier wordt de gratis lineaire aanvulling bij Canvas en Ketnet ook toegankelijk voor digitale antennekijkers. Vandaag zijn de programma’s te bekijken bij Telenet en Belgacom. Minister Peeters steunt dat extra digitale aanbod van de openbare omroep, maar vindt dat die programma’s zonder bijkomende kosten maximaal toegankelijk moeten zijn voor alle Vlamingen. Eén+ zal in de loop van volgend jaar via DVB-T uitgezonden worden. Er zijn nog bijkomende investeringen nodig om Eén+ via DVB-T te kunnen uitzenden, aldus Peeters.” Dat bericht dateert van 2008. Het volgende jaar waarvan sprake was, was dus 2009, maar nu is het bijna 2010. De VRT streeft ernaar alle digitale kijkers iets aan te bieden. Het aanbieden

van de andere platformen wordt momenteel onderzocht. Canvas+ op DVB-T wordt dus bestudeerd, maar men kan blijkbaar geen startdatum vastleggen.

Nu stelt artikel 26 van de beheersovereenkomst 2007-2011 over digitale uitzendingen dat de VRT zijn bestaande zenderparken in stand houdt, digitaal. Er wordt ook gesproken over de uitzendingen van het VRT-radio- en televisieaanbod op alle plaatsen in Vlaanderen en Brussel via het normale DVB-T-zendernet. Dat staat daarin. Daar wordt van afgeweken met Canvas+. Ik breng dat onder de aandacht, want dat is in stilte begraven. Daar horen we niets meer over. De uitbouw van Canvas+ wordt dus blijkbaar vrij moeilijk. We hebben de discussie over wat er nu al dan niet achter die rode knop moet, al gevoerd. Op dat digitale kanaal, waarop steeds meer Vlamingen afstemmen, zien we echter heel vaak 'Geen uitzending' staan. Er is wel nog een VRT-radiozender op gezet, om nog wat audio mee te geven. Dat kanaal is vrijwel helemaal uitgekleeft. Het bezet wel de digitale kanalen bij de distributie. Er staat een logo op, maar niet meer dan dat. De VRT stelt dat dit komt door de budgettaire beperkingen. Het gevolg is dat er achter die rode knop, op Canvas+, geen unieke content meer wordt geprogrammeerd.

Dat is wat vreemd, want dat was met veel poeha aangekondigd. Het was ook een van die speerpunten. Canvas+ is een onderdeel van de huidige beheersovereenkomst, op het vlak van de verrijking en het specialistisch-thematisch aanbod, en dus een doelstelling – lees:voorwerp – van de VRT in het driesporenbeleid. Ik vraag me dan af of men is gestopt met dat driesporenbeleid.

Mevrouw de minister, bent u van oordeel dat de VRT zijn thematische digitale televisiekanaalen moet uitbouwen zoals bepaald in de beheersovereenkomst, met de bestaande huidige financiële middelen? Is het niet hoog tijd voor een doorlichting van de digitale projecten bij de VRT? Ik loop enigszins vooruit op de zaken, maar kunnen de aangekondigde budgettaire beperkingen bij de openbare omroep als gevolg hebben dat de VRT Canvas+ en Eén+ schrapt, dat de VRT schrappingen uitvoert bij digitale kanalen? Moet de VRT voort dat extra digitale aanbod aanbieden aan de kijker, zonder een meerkost? Dat is eigenlijk de vraag naar de prioriteiten. Er heeft toch een hele strijd gewoed met betrekking tot die digitale netten in dat driesporenbeleid. Dat is ook bepaald in de beheersovereenkomst. Na één jaar zien we echter dat er op dat kanaal eigenlijk niets meer wordt gezet, dat er zo ongeveer alleen sprake is van een testbeeld. Dan moeten we daar vragen bij stellen. Ofwel stopt de VRT daar helemaal mee, ofwel vult het dat in. Anders wordt het nogal gemakkelijk om de markt af te bakenen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om een bijkomende vraag te stellen. Mocht u er niet onmiddellijk op kunnen antwoorden, dan is dat geen probleem. Dan dien ik die vraag opnieuw in. Dit sluit helemaal aan bij wat de heer Verstrepen heeft gezegd. Het gaat over de ambitie van de VRT om een digitaal cultureel platform te maken. Dat was een van de bouwstenen van heel die filosofie van cultuur op de VRT. Canvas+ maakte daar deel van uit. Klopt het dat de hele technologie en organisatie achter dat digitaal cultureel platform, mislukt is? Klopt het dat men niet is gekomen tot een ontwikkeling die daar een antwoord op geeft? Klopt het dat er problemen zijn met die cultuurredactie? Indien u vindt dat dit een aparte vraag is, dan is dat geen probleem. Dan dien ik ze opnieuw in. Maar het is alleszins gerelateerd aan Canvas+. Canvas+ was immers verrijkte inhoud. Daarover gaat het. Dit digitaal cultureel platform was de horizontale, transversale kruising van Klara, Canvas+ en alle culturele inspanningen die de VRT van plan was te leveren.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Mijnheer de voorzitter, ik heb ook een bijkomende vraag. Ik deel de zorg van de heer Verstrepen met betrekking tot Canvas+. De beheersovereenkomst bepaalt immers dat ter zake een en ander zou gebeuren en dat daartoe ook in middelen is voorzien bij

de VRT. We moeten echter voorzichtig zijn, in die zin dat op die pluskanalen niet om het even wat kan worden gebracht. Er werd al gesproken over het driesporenbeleid. Het gaat inderdaad over de meerwaardetelevisie. Het is die verrijkte inhoud die daar aan bod moet komen. Dan denk ik aan het achter de rode knop voort of wat langer uitzenden van Villa Politica, maar ook andere dingen kunnen terecht als meerwaardetelevisie worden beschouwd.

Als het echter gaat over Ketnet+, vind ik dat de VRT gebruik maakt van die pluszender om een totaal andere inhoud te brengen, die niet meteen iets te maken heeft met verrijkte inhoud, maar gewoon met een doelgroep die het wil bereiken. Op Ketnet zelf wordt vanaf een bepaald ogenblik overgegaan naar programma's die meer geschikt zijn voor kinderen van tien tot twaalf jaar. Op dat ogenblik begint Ketnet+ dan met Kaatje van Ketnet en met Disney-tekenfilms, om opnieuw die jongere kijkers te bereiken. De VRT maakt daar dus gebruik van om een extra zender te gebruiken. Dat lijkt me niet de bedoeling te zijn van de pluszenders en van wat achter de rode knop zit. Dan moet het daadwerkelijk gaan over verrijkte televisie, over het bieden van verlengstukken, over dat derde spoor dat daar aan bod komt. Daarover is hier in het verleden altijd veel gepraat.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, Canvas+ is de digitale verrijkte stroom van Canvas. Dat wil zeggen dat Canvas+ extra programma's aanbiedt aan de mediagebruiker die meer wil zien en weten over een bepaald onderwerp. De zender speelt in op de openbareomroepdomeinen, met een focus op nieuws, duiding, sport en cultuur. Hij gebruikt alleen herhalingen van reeds uitgezonden programma's of gebruikt beschikbare rechten die nog niet werden benut. Dat Canvas+ al voor enige commotie heeft gezorgd, is genoegzaam bekend: mijn voorgangers hebben ter zake ook al diverse vragen in dit parlement beantwoord. Niet-digitale kijkers kunnen dit aanbod niet bekijken en dat kan bij hen soms voor ongenoegen zorgen. Om via de ether gratis naar Canvas+ te kijken, dient het publiek zich alleen een decoder en een antenne aan te schaffen, maar niettemin ontstaat juist daardoor de indruk dat het aanbod niet langer 'gratis' is, of dat er alleszins drempels zijn.

Specifiek komt dit met betrekking tot de uitbouw van die thematische digitale kanalen in grote lijnen neer op het volgende. De beheersovereenkomst spreekt uitsluitend over één – thematisch – digitaal cultuurkanaal. Het addendum bij de beheersovereenkomst inzake het openbareomroepdomein Cultuur tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT van 16 maart 2007 bepaalt de uitvoering van artikel 12, paragraaf 2, van de beheersovereenkomst. Hierin wordt onder meer bepaald dat de VRT een cultureel aanbod zal bieden binnen de zogenaamde VIA-diensten die gelinkt zijn aan of vertrekken van het lineaire aanbod van de televisienetten Eén, Ketnet en Canvas. De VRT heeft dit onder meer ingevuld met een cultureel plusaanbod bij Canvas, naast het uitrollen van het cultuurwebplatform Klara.be. In dit addendum werd tevens bepaald dat de financiering van het openbare aanbod inzake cultuur gebeurt binnen de middelen die in de artikelen 35 en volgende van de beheersovereenkomst zijn vastgelegd. De VRT moet zich houden aan de bepalingen van de beheersovereenkomst en het addendum.

U vroeg of een doorlichting van de digitale projecten van de VRT aan de orde is. Een eerste doorlichting van de digitale projecten zal gebeuren in een tussentijdse evaluatie. De beheersovereenkomst voorziet in een tussentijdse evaluatie na drie jaar. Mijn administratie is op mijn vraag bezig met het opzetten van een stappenplan om te bepalen hoe die evaluatie zal worden aangepakt. Het is wel uitermate belangrijk dat enerzijds die tussentijdse evaluatie en anderzijds de oefening met betrekking tot de opmaak van de nieuwe beheersovereenkomst die ingaat in 2012, twee duidelijk onderscheiden onderdelen zijn, die elkaar kunnen inspireren. Het kan immers niet de bedoeling zijn om de fundamentele keuzes uit de beheersovereenkomst naar aanleiding van die tussentijdse evaluatie in vraag te stellen. Dit is immers een discussiepunt voor de nieuwe beheersovereenkomst. Veeleer wil ik via die tussentijdse evalu-

atie bepaalde knelpunten en onduidelijkheden aan de oppervlakte brengen en bekijken of we die tussentijds kunnen oplossen.

Mogen budgettaire beperkingen bij de openbare omroep leiden tot het schrappen en ontmantelen van Canvas+? Zoals ik al heb gesteld, ben ik van mening dat de digitale projecten van de VRT te gepasten tijde en volgens de afgesproken timing moeten worden geëvalueerd. De budgettaire beperkingen bij de openbare omroep mogen niet zomaar leiden tot het ontmantelen of schrappen van Canvas+. De VRT is al meerdere jaren bezig met een budgettair besparingsplan om de lagere inkomsten ten opzichte van de geraamde inkomsten bij het afsluiten van de beheersovereenkomst goed te maken. Daarnaast komt er inderdaad, zoals ook aangekondigd in dit parlement, een extra besparing, in functie van de afspraken gemaakt voor de begroting van 2010. Het is echter wel degelijk de bedoeling dat die extra besparingen vooral gebeuren op overheadkosten en met efficiëntieverbeteringen, en niet op inhoudelijke programmaonderdelen en dergelijke. Met de dialoog over hoe die besparingen voort moeten gebeuren, zijn we volop bezig, in overleg met het management van de VRT.

Moet de VRT voort een extra digitaal aanbod aanbieden, zonder meerkost? De invulling van een dergelijk extra thematisch digitaal aanbod zal ook het voorwerp zijn van de evaluaties en de gesprekken die de voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst zullen voorafgaan. Ik kijk ook uit naar de dialoog die we daarover kunnen hebben. In elk geval stipuleert het regeerakkoord dat het hele lineaire VRT-aanbod, inclusief alle bestaande plusinitiatieven, via de ether gratis beschikbaar moet blijven in Vlaanderen en Brussel. Alle digitale abonnees in Vlaanderen en Brussel moeten dus zonder meerkost het hele lineaire digitale VRT-aanbod kunnen ontvangen.

Ik wil ook nog even stilstaan bij het begrip ‘meerkost’. Het lineaire aanbod, inclusief het plusaanbod, wordt digitaal onversleuteld en als deel van het basispakket van de distributeurs doorgegeven en is evenzeer te ontvangen via de digitale ether. Het publiek moet zich voor dit laatste platform alleen een decoder en een antenne aanschaffen. Dergelijke decoders, die zeer goedkoop zijn, kunnen toch min of meer als basisapparatuur worden beschouwd. In het verleden kwam dit grosso modo neer op de aanschaf van een televisietoestel en een buitenhuisantenne. Met de komst van digitale televisie gaat het om de aanschaf van een decoder, die trouwens ook al vaak in de nieuwe televisietoestellen is ingebouwd. Ik pleit er dan ook voor met betrekking tot deze zaak de juiste terminologie te hanteren. Dit betekent dat we de toegang tot het bijkomende digitale aanbod niet zomaar als een meerkost mogen voorstellen. Daarmee zouden we onrecht aandoen aan het gratis en universeel karakter van de uitzendingen van de VRT.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik vind dit een moeilijke aangelegenheid. Objectieve, niet politieke mediawatchers hebben vastgesteld dat Canvas+ eigenlijk niets meer voorstelt. De letterlijke omschrijving die door de VRT wordt gehanteerd, stelt dat de kijker niet extra moet betalen en dat Canvas+ een semipermanent karakter heeft. Ik denk dat een aantal teksten op websites eens moeten worden herschreven. Het is de bedoeling rechtstreekse verslaggeving te brengen van zaalwedstrijden uit het basketbal, het volleybal en het handbal. In Strada moeten verslagen van culturele evenementen te zien zijn. Verder is het de bedoeling archiefprogramma's te herhalen.

Die uitleg is eigenlijk nergens terug te vinden. Ik spreek me niet uit over wat ik op televisie wil zien. Die discussie voeren we niet. Indien we nagaan wat er nu nog wordt uitgezonden, blijkt dat ze al besparen. Het uitblijven van een signaal of een programma is in feite een besparing. Blijkbaar wordt er bespaard op het zeer ambitieuze plan met betrekking tot Canvas+. De heer Mary en andere mensen hebben daar destijds nochtans hard voor gevochten. Blijkbaar zijn er nu andere prioriteiten dan die digitaal verrijkte inhoud en kanalen. Blijkbaar is de VRT nu van mening dat hij Canvas+ niet meer kan vullen en dat hij daar kan besparen. Canvas+ kost geld. De VRT heeft dat geld misschien elders nodig. Misschien is het nodig om een

succesvoller versie van Eurosong for Kids te maken of om het aantal producties van Woestijnvis te verhogen. Ik geef maar enkele voorbeelden.

Volgens mij is het een kwestie van prioriteiten. De minister zou daar meer aandacht aan moeten besteden. Ik vraag me namelijk af hoe lang dat nog kan wachten. Nu bestaat dit kanaal als een soort testbeeld dat met een soort must-carrystatuut op de digitale platformen staat. Ik vraag me af hoe lang de distributeurs, die hierover beslissen, dit weer zullen verwijderen. Dit lijkt me management. Er zit tenslotte niets achter de rode knop.

We moeten dit in de gaten houden. Ik stel voor wat korter op de bal te spelen en dit verder op te volgen. Ik weet niet wat de VRT nu nog wil doen. Misschien willen ze nu een paar programma's uitzenden om de discussie te laten verdwijnen. Dat zijn bekende trucjes. Ik ben in elk geval benieuwd.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik wil me aansluiten bij de woorden van de heer Verstrepen. De VRT kan hier eender wat uitzenden. Dat lijkt me echter niet de bedoeling. Dat is trouwens ook de vraag die ik aan de minister zou willen stellen. Ketnet+ gebruikt de digitale zender bovenop de gewone zender. Ik vraag me echter af in welke mate het om een verrijkte inhoud gaat. In feite gaat het gewoon om een op een ander doelpubliek gerichte bijkomende inhoud. Ketnet+ richt zich tot jongeren. De VRT gebruikt die zender als een bijkomende zender en niet als een meerwaardezender. Het mag niet de bedoeling van de VRT zijn hier eender wat op te programmeren.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik deel de bezorgdheid van de vorige sprekers. Ik heb al vermeld dat we bepaalde zaken zeker verder moeten evalueren. Een gedeelte van die evaluatie is al van start gegaan.

De VRT heeft me gemeld dat voor de komende weken in een ruimer aanbod is voorzien. Zo zal op 11 oktober 2009 de volledige heiligverklaring van pater Damiaan achter de rode knop te volgen zijn. Daarnaast passen nog andere evenementen binnen de dieptewerking. Canvas+ dient als een bijkomend informatienetwerk. Er komen uitzendingen over de positie van Frank Dewinne als commandant van de Sojoez-ruimtecapsule en over de twintigste verjaardag van de omwentelingen in Oost-Europa. Ik geef deze voorbeelden om duidelijk te maken dat de VRT die inhoud verder wil uitbouwen. Ik ben het er echter mee eens dat we dit misschien eens moeten herbekijken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de financiële gevolgen voor de VRT van de dalende radioreclame

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, ik stel deze vraag om uitleg omdat ik een en ander wil toetsen. Ik geef toe dat het vooral mijn bedoeling is meer informatie te krijgen. Ik heb namelijk een aantal signalen uit de betrokken sector ontvangen. Blijkbaar wordt ten gevolge van de economische crisis op een aantal vlakken minder geld besteed. Het is duidelijk dat de radiozenders bij de grote verliezers horen. Dat geldt niet alleen voor de openbare omroep, maar zeker ook voor de commerciële zenders. De reclame-inkomsten van de televisiezenders lijken zich te herstellen. Het vierde kwartaal van dit jaar ziet er op dat vlak niet slecht uit. Het zijn natuurlijk sowieso geen grote jaren voor de commerciële zenders.

Radioreclame vormt een groot onderdeel van de reclame-inkomsten van de openbare omroep. Om die reden heb ik die inkomsten in een vraag om uitleg verwerkt. Ik weet immers dat bij een daling van de totale inkomsten een aantal procedures in werking treden. Het gaat hier dan in het bijzonder om de knipperlichtprocedure. Aangezien ik dit al weet, hoef ik hier geen verdere toelichting bij.

Wanneer de VRT het Vlaams Parlement uitleg over de inkomsten verstrekt, is het meestal al te laat. De insteek blijft natuurlijk dat de VRT moet besparen en optimaliseren. Indien de inkomsten uit radioreclame blijven dalen, betekent dat een grote hap uit het budget en zal de VRT bij de Vlaamse overheid komen aankloppen. In mijn ogen gaat het om een vestzakbroekzakoperatie. De VRT moet besparen. Daar is echter een risico mee verbonden. Indien de inkomsten van de VRT dalen, heeft hij eigenlijk meer centen nodig. Dat staat allemaal duidelijk omschreven.

Ik wil daar duidelijkheid over krijgen. We hebben trouwens geen zicht op de kortingen die in de sector worden toegekend. Ik heb zelf wat cijfers verzameld. Ik heb hiervoor een beroep gedaan op de CIM MDB-studie van bureau Mediaxim. Tijdens het eerste semester van 2009 is 6 procent minder uitgegeven. Ik heb vernomen dat het sindsdien steeds slechter gaat. Dat geldt vooral voor de radiozenders. De veelgebruikte kortingen zijn hierin nog niet verrekend. Bovendien speelt de Vlaamse Audiovisuele Regie (VAR) ook een rol op de commerciële markt. Ook hier hebben we nog geen zicht op.

Mevrouw de minister, ik weet dat het misschien een rare vraag is. Hebt u enig zicht op de exacte reclame-inkomsten van de openbare omroep in 2009? Het gaat natuurlijk om tussentijdse gegevens. Wat moet de VRT volgens u doen indien zou blijken dat de reclame-inkomsten van de VRT tegenvallen? Moet de openbare omroep nieuwe inspanningen leveren of moet de Vlaamse overheid het tekort bijpassen? Ik weet dat het letterlijk in de beheersovereenkomst staat en dat het dus eigenlijk niet anders gaat. Hoe wilt u met deze situatie omgaan?

De voorzitter: Mevrouw Godderis-T'Jonck heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Mijnheer de voorzitter, ik wil me aansluiten bij de vraag om uitleg van de heer Verstrepen. Iedereen weet dat we ons in een wereldwijde crisis bevinden. We weten allemaal dat deze crisis in de mediasector hard aankomt. In de bedrijven die het moeilijk hebben, komen de advertentiebudgetten vaak als eerste onder druk te staan. Voor de mediabedrijven zijn die budgetten echter van cruciaal belang. Dit geldt niet enkel voor de private bedrijven. Ook de openbare omroep heeft de opdracht gekregen op de advertentiemarkt inkomsten te werven. Dat staat in de beheersovereenkomst.

De beheersovereenkomst regelt tevens de knipperlichtprocedure. De Vlaamse overheid heeft de VRT minimaal 90 procent van de te vergaren reclame-inkomsten gegarandeerd. Deze garantie moet de VRT in staat stellen de in de beheersovereenkomst vastgelegde inhoudelijke opdracht maximaal uit te voeren.

De huidige beheersovereenkomst is tijdens de vorige legislatuur door minister Bourgeois onderhandeld. Deze beheersovereenkomst is door de Vlaamse Regering goedgekeurd en door het Vlaams Parlement positief onthaald. We zijn het er nog steeds over eens dat de beheersovereenkomst de VRT een goede opdracht toekent. De beheersovereenkomst biedt de VRT tevens de mogelijkheid tot een echt digitaal mediabedrijf door te groeien.

Mijn fractie is niet tegen besparingen bij de VRT. De huidige beheersovereenkomst bevat trouwens een efficiëntietraject. Ik wil hier echter benadrukken dat eventuele bijkomende besparingen er niet toe mogen leiden dat aan de inhoudelijke opdracht wordt geraakt. Het zogenaamde vet mag gerust worden weggesneden. We moeten echter oppassen dat we niet in de spieren snijden.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer de voorzitter, ik zal eerst de ‘facts and figures’ overlopen. Ik ben op de hoogte gebracht van de prognoses van de VRT. De VRT gaat uit van een significante daling van de reclame-inkomsten in 2009. De uiteindelijke cijfers volgen uiteraard op het einde van het jaar.

Artikel 37 van de beheersovereenkomst regelt de knipperlichtprocedure. Die procedure treedt in werking indien de reclame-inkomsten onder een minimumgrens dalen. Ik ben er zeker van dat we die minimumgrens dit jaar zullen overschrijden. Artikel 37 houdt in dat de VRT voor de uitvoering van zijn opdracht als openbare omroep rekening houdt met een financiering door middel van zelf verworven middelen. Die middelen zijn afkomstig uit de verkoop van radioreclameruimte en van televisiesponsoring. De definitie stelt dat het gaat om 90 percent van de in de beheersovereenkomst begrensde bedragen. Indien de VRT meldt dat de zelf verworven middelen onder dit niveau dalen, wordt de procedure in gang gezet. Voor een periode van twaalf maanden, met ingang van de maand volgend op de formele melding aan de minister, worden deze inkomsten gegarandeerd. We gaan ervan uit dat de knipperlichtprocedure dit jaar zeker van toepassing zal zijn.

Wat de VRT betreft, moeten we drie financiële analyses naast elkaar plaatsen.

Uit de eerste analyse blijkt dat de VRT sowieso met lagere inkomsten wordt geconfronteerd. De bedragen die bij het afsluiten en tijdens de voorbereiding van de beheersovereenkomst zijn geraamd, blijken niet met de realiteit overeen te stemmen. Hierdoor is een bepaald besparingstraject ingezet. Het is de bedoeling de inkomsten en de uitgaven maximaal op elkaar af te stemmen.

De tweede analyse betreft de evolutie van de reclamemarkt ten gevolge van de economische crisis. Voor de VRT heeft dit tot een daling van de inkomsten geleid. De knipperlichtprocedure zorgt voor een gedeeltelijke compensatie van deze daling.

De derde financiële analyse heeft betrekking op de besparingen. Net als alle andere departementen en agentschappen, moet de VRT besparen in functie van de begrotingsdoelstellingen van de Vlaamse Regering voor 2009 en 2010.

Ten gevolge van deze drie evoluties zijn de financiële uitdagingen van de VRT gegroeid. We plegen overleg met het management over de wijze waarop die drie uitdagingen met elkaar kunnen worden gecombineerd. We moeten ervoor zorgen dat het vet verdwijnt zonder in het aanbod te snijden. Dat is een grote uitdaging.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mevrouw de minister, ik vraag me af of ik het goed heb begrepen. Heeft de VRT u laten weten dat hij met betrekking tot de inkomsten uit radioreclame op schema zit of het zelfs nog beter doet?

Minister Ingrid Lieten: Neen, de VRT weet nu al dat de inkomsten significant lager zullen liggen en dat de in de beheersovereenkomst ingeschreven procedure zeker in gang zal worden gezet. Op het exacte bedrag is het natuurlijk nog enkele maanden wachten. Het zal in elk geval significant zijn.

De heer Jurgen Verstrepen: Dat betekent dat de inkomsten effectief zijn gedaald. Dat ligt natuurlijk gevoelig bij de andere spelers op de markt. Hun inkomsten dalen ook. Zij ontslaan nu mensen.

Er mag niet in het aanbod worden gesneden. Dat is natuurlijk een eeuwige discussie. Waar begint of eindigt dit? De VRT heeft op dit vlak een voorbeeldfunctie te vervullen. Dat is een discussie die we later eens moeten voeren. Er is voor een gemengde financiering gekozen. Het percentage is aanzienlijk verhoogd. Op die manier laat men de VRT een commerciële logica volgen. Op het einde van de rit wordt de rekening gemaakt. Het spijtige is dat die rekening steeds door de Vlaamse overheid en dus door de Vlaamse belastingbetaler wordt be-

taald. Dat is steeds het geval in de geschiedenis van de openbare omroep, los van de vraag of die nu al dan niet commerciële denkt. Dit is stof voor een toekomstige discussie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de deontologische commissie van de VRT

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, ik vind het eigenlijk spijtig dat de heer Decaluwe al is vertrokken. *(Opmerkingen en gelach)*

In eerste instantie wist ik niet goed wat ik met dit incident moest aanvangen. Ik vond het incident en de reacties erop vrij eigenaardig. Dit leek me dan ook een geschikt moment om een heel andere vraag te stellen.

Ik wil hier in elk geval niet optreden als de verdediger of de woordvoerder van CD&V of van minister De Crem. Dat is zeker niet mijn bedoeling. Het incident heeft echter plaatsgevonden. Ik heb de uitzending bekeken. Als een presentator bij het uitspreken van de naam van een politicus plots twee kotszakjes bovenhaalt, frons ik mijn wenkbrauwen. Ik zou niet met een kotszakje willen worden verbonden. Ik vraag me dan ook af wie dat heeft goedgekeurd.

Aangezien het hier om de eindverantwoordelijkheid draait, gaat de discussie eigenlijk over de deontologische commissie van de VRT. Die commissie is hier al eerder aan bod gekomen. We hebben daarover in deze commissie al een discussie gevoerd. Ik heb toen verklaard daar in alle eerlijkheid niet erg warm voor te lopen. Op den duur zijn er zo veel commissies dat een mens zich afvraagt waar we in feite mee bezig zijn. De oprichting van de deontologische commissie dateert van net na de rel over het programma Plat Préféré. Die deontologische commissie had dat eens kunnen bekijken.

Ik heb onlangs nog eens nagekeken wie er precies in de deontologische commissie zetelt of zou moeten zetelen. De openbare omroep heeft de deontologische commissie een half jaar geleden opgericht. Onder de leden bevinden zich onder meer de heer Hellemans, algemeen directeur Productie, mevrouw Berendsen, directeur Media, en de heer Coenen, directeur Strategie. De oprichting van de deontologische commissie vormt het antwoord van de VRT op de relletjes over het programma Plat Préféré en over de jodenmoppen van de stand-upcomedian Philippe Geubels.

De deontologische commissie van de VRT moet bepaalde uitzendingen evalueren. Een half jaar na de oprichting blijkt deze commissie echter nog nooit te hebben vergaderd. De woordvoester van de VRT, die overigens lid is van de deontologische commissie, heeft hierover het volgende verklaard: “De commissie was een noodoplossing, het antwoord op een woelige periode. Het bleek ook niet nodig om bijeen te komen.”

De oprichting van de deontologische commissie is meer een show gebleken dan een antwoord op vermeende problemen. Mevrouw Waumans, woordvoester van de VRT, heeft dit in een krant weerlegd: “We werken op dit ogenblik aan een deontologisch traject.” Dit betekent dat we ons, in ware Lange Wapper-stijl, van een commissie naar werkgroepen per genre hebben bewogen. Mevrouw Waumans heeft hierover het volgende gezegd: “We willen dat het traject gedragen wordt door de vloer. Dat is ontzettend belangrijk. Het is de bedoeling uiteindelijk een soort bewustwording te creëren binnen de hele openbare omroep.”

De heer Knaepen, algemeen hoofdredacteur van de nieuwsdienst, is verantwoordelijk gesteld voor de verdere ontwikkeling van het deontologisch traject. Het probleem is dat de heer

Knaepen enkele maanden geleden na een reorganisatie uit het college van hoofdredacteurs is verdwenen.

Ik weet niet goed wat ik hiermee moet aanvangen. Het gaat hier in feite om een discussie over censuur. De VRT verklaart dit onderwerp te hebben opgeborgen. De VRT beweert dat hij al deontologische regels hanteert en dat alles prima verloopt. Het is de bedoeling in dit verband een charter op te stellen.

Ik probeer de afgelegde weg zo snel mogelijk te overlopen. Nu gaat het dus om een charter, met daarin de 'do's and don'ts'. De programmamakers zullen inspraak in de inhoud van het charter krijgen. Hoe het charter er precies zal uitzien, is nog niet helemaal duidelijk. Het is mogelijk dat het genrespecifieke regels zal bevatten.

Of die deontologische commissie dan als orgaan blijft bestaan, die ad hoc is opgericht en blijkbaar nooit bijeengekomen? Die blijkt overbodig te zijn, of zelfs niet te bestaan, of het einde te zijn van een deontologisch traject. Een deadline voor de invoering van het deontologisch traject legt de VRT zichzelf niet op. Er is geen einddoel vastgesteld. Men wil er eens over praten en denken. Er zijn een aantal stappen gezet. De bedoeling is om vanaf september alles in een definitieve vorm te gieten.

Daarmee is alles gezegd. Eigenlijk heeft de VRT geen deontologische commissie nodig en heeft hij alleen maar hard geroepen om de wind uit de zeilen te nemen van degenen die er wel op aandrongen, namelijk de politici en een aantal opiniemakers in discussies over een aantal incidenten.

Ik kan er nog altijd niet aan uit. Ik hoop het antwoord te horen over wat dat deontologisch traject zou moeten zijn en het charter met de 'do's and don'ts'. Ik houd mijn hart vast. We hebben in het begin van deze commissievergadering een discussie gevoerd over een ander charter. Op den duur gaan de programmamakers van de openbare omroep een hele kast hebben met een aantal charters. Het raakt wel iets aan. Ofwel is men weg van wat kan en niet kan. Er bestaat zoiets als een eindverantwoordelijkheid, zowel op nieuwsdiensten als bij gewone programmamakers, zoals een producent. Daarom heb ik ook gezegd dat de deontologische commissie zonder voorwerp is als iedereen zijn taak invult bij de VRT. Iemand heeft in het geval van Van Molle op voorhand geregisseerd en geoefend, en heeft gezegd waar en wanneer die kotszakjes moesten neergezet worden in verband met de belichting en dergelijke. Er is dus een hele ploeg bezig geweest om het kotszakje goed in beeld te brengen. Zo werkt dat. U denkt toch niet dat Van Molle zomaar iets uit zijn mouw schudt?

Ik vraag me af: werken die organen bij de VRT? Wat is de stand van zaken van de deontologische commissie bij de openbare omroep? Op welke manier en met wie functioneert ze of niet? Vindt u zo'n deontologische commissie noodzakelijk? Wat is een deontologisch traject en een charter met 'do's and don'ts' op deontologisch vlak?

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: Ik wil me aansluiten omdat ik als de dood ben voor deontologische commissies, trajecten en dergelijke newspeak. Ik denk gewoon dat we moeten komen tot een situatie waarbij de raad van bestuur wordt geresponsabiliseerd.

Ik wil in herinnering brengen hoe de hele heisa rond het programma Plat Préféré is afgelopen. Men heeft nooit geweten wie voor die wansmakelijke vertoning verantwoordelijk was. Men heeft nooit geweten wie ervoor gezorgd heeft dat er een programma is gemaakt dat op een verzinsel berustte, namelijk dat forel de lievelingsschotel was van de Führer. Dat is een volledig verzonnen verhaal. Men heeft bij mijn weten nooit de verantwoordelijken daarvan bestraft. Ik heb zo'n donkerbruin vermoeden welke producent dat heeft verzonnen en we zullen dat met de mantel der liefde bedekken.

Ik neem het voorbeeld van Plat Préféré om aan te tonen waar de pijnpunten liggen, want het gaat net zo goed over de kotszakjes van Van Molle, die ik bepaald wansmakelijk vind. Het is

natuurlijk gemakkelijk om te lachen met wie niet tot uw politiek kamp behoort, maar ik denk altijd: als ze het met u zouden doen, zou u het waarschijnlijk niet leuk vinden. Ik vind het de fijnzinnigheid voorbij. Het verbaast me van Van Molle, die meestal bepaald fijnbesnaard is. Ik betreur dat. Hier zit ook de vraag van responsabilisering.

Een deontologische commissie is volgens mij een gemakkelijksoplossing. Deontologische regels moet je niet opschrijven, die zouden moeten ingebakken zijn in het systeem. Mijn concrete vraag is: hoe gaat dat bij de VRT? Hoe zit het met de verantwoordelijkheid? Ik heb het gevoel dat er een systeem bestaat van kleine parapluutjes tot heel grote paraplu's en dat men nooit te weten komt bij wie de verantwoordelijkheid voor weer een nieuwe flater ligt. Daar zou ik graag een antwoord op kennen.

Mijn pleidooi is duidelijk: vergeet het idee van de deontologische commissie. Maak gewoon de raad van bestuur verantwoordelijk en zet hem voor zijn verantwoordelijkheden. Als er een flater van dat formaat gebeurt in een privébedrijf, dan is volgens mij de raad van bestuur daarvoor verantwoordelijk en moet die kijken waar het in het bedrijf is misgelopen.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Mijnheer de voorzitter, wat de kotszakjes betreft, gaat het om een interpretatie van wat humor is en wat niet. Sommigen vinden het wansmakelijk maar er zijn op televisie en bij de VRT al ergere dingen gezegd dan dat. Ik herinner me een VRT-medewerker die ooit stelde: als ik Gerolf Annemans in het station zie, moet ik me altijd inhouden om hem niet onder de trein te duwen. Dat vind ik nog een stapje verder dan een kotszakje bovenhalen. Ik geloof zelfs dat het een oud-klasgenootje van Filip Dewinter was die dat ooit heeft gezegd.

De heer Van Der Taelen heeft gelijk als hij zegt dat de VRT-medewerkers en -journalisten zouden moeten doordrongen zijn van die deontologische regels. Maar tussen droom en daad staan wetten in de weg en in dit geval vooral veel praktische problemen. Blijkbaar is dat niet zo. Misschien is het wel nuttig om die deontologische regels op te lijsten en die er bij de medewerkers en journalisten in te lepelen. Ik heb onlangs nog iets gelezen over het sturen van undercoverjournalisten, waar ik af en toe bedenkingen bij heb. In de Artsenkrant van deze week staat dat de Raad voor de Journalistiek de VRT heeft veroordeeld omdat die naar aanleiding van het voorschrijfgedrag van artsen voor antidepressiva, drie of vier artsen heeft bezocht met een undercoverjournalist en een verborgen camera. Zo kreeg men de medicatie mee. Ze hebben het gezicht van die dokter onherkenbaar gemaakt maar zijn stem niet. De Raad voor de Journalistiek stelde dat men niet voldoende heeft gedaan om die man in zijn persoonlijke sfeer en in zijn taak als huisarts in bescherming te nemen.

Dat soort dingen, zeker de undercoverjournalistiek, wordt steeds meer toegepast. Men vindt dat goede tv, maar ook daar zou men deontologische regels in acht moeten nemen. Dat is te weinig het geval. Ik denk dat het nuttig is om eens na te gaan of het niet nodig is om die deontologische regels eens duidelijk op te lijsten.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Dit is een heel boeiende discussie, zij het dat initieel de vraag ging over de deontologische commissie.

Ik denk dat elke omroep, zij het radio of televisie, en ook andere media als kranten, een aantal gezonde regels moeten hanteren, al is het maar beleefdheid en correct omgaan met mensen. Ik stel me de vraag, zonder in een polemiek te willen stappen, wat de rol is van de raad van bestuur in dezen. We moeten toch wel oppassen voor het strikte onderscheid dat we steeds in de decreetgeving met betrekking tot de openbare omroep hebben gemaakt over het inhoudelijk gebeuren. We zeggen dat de raad van bestuur daar weinig of niets mee te maken heeft, het is duidelijk een taak voor het management.

Ik ben het eens met de opmerkingen die zijn geformuleerd, maar we moeten goed oppassen wie waarvoor verantwoordelijk is. Het is een terechte opmerking van de heer Van Der Taelen dat er geen paraplu's mogen worden opengetrokken, want als men iets gedurfd wil doen, moet men daar ook de verantwoordelijkheid voor nemen.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik deel een groot aantal van de bezorgdheden die hier zijn geuit. Ik heb ook niet meer informatie dan dat men bezig is aan het uitwerken van een deontologisch traject. Ik vind het ook redelijk onvoldoende.

Het is noodzakelijk dat het duidelijk is welke deontologische normen en waarden men in het huis gerespecteerd wil zien. Die moeten dan ook uitgesproken worden. Er zijn een aantal richtlijnen. Daar staan zeker een aantal normen en waarden in die men zou kunnen beschouwen als deontologisch. Er zijn ook een aantal operationele regels.

Er zijn een aantal structuren die dat zouden moeten bewaken. Er is afgesproken dat de hoofdredactie daarin bepaalde verantwoordelijkheden heeft maar de individuele verantwoordelijkheid van iedere journalist is ook geduid. Dat wil, wat mijn betreft, ook niet zeggen dat de kous af is. Ik ben vragende partij om samen met u daar de dialoog over te voeren om te kijken hoe we een meer uitgesproken kader van de VRT kunnen krijgen, om een duidelijk antwoord te krijgen op hoe de VRT die normen, regels en waarden ziet te respecteren en wie er verantwoordelijk is als het misloopt.

Ik ben ook huiverachtig, samen met de heer Van Dijk, om daarin de raad van bestuur verantwoordelijkheid te geven omdat we dan in een heel ander verhaal terechtkomen waar ook heel veel nadelen aan verbonden zijn.

Dit gezegd zijnde, wil ik de VRT vragen om daar eens een grondige dialoog over voor te bereiden. Dat is een van de items waarover we eens diepgaander van gedachten kunnen wisselen samen met een aantal experts en mensen van het huis. De incidenten die we hebben gekend, geven wel aan dat er een gebrek is aan duidelijke normen, of in elk geval aan een duidelijke procedure en opvolging wanneer er iets misloopt.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mevrouw de minister, het feit dat de VRT geen antwoord geeft, is een antwoord op zich.

Minister Ingrid Lieten: Geen antwoord dat ons voldoening schenkt.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik denk dat je dat inderdaad heel streng moet opvolgen. Ik hoor ook een betoog om de verantwoordelijkheid niet in handen te leggen van de raad van bestuur. Tot nu toe was dat een beetje een sitting duck. We hebben gezien waartoe dat heeft geleid. Ik zou een parallel willen trekken. Het managementkader van de VRT is exponentieel groot geworden. Managers zijn mensen met verantwoordelijkheid. Als er in het buitenland in mediabedrijven iemand over de schreef gaat ten opzichte van een politicus – er zijn zo gevallen –, dan is het 'potje breken, potje betalen'. Maar dat geldt ook voor managers. Als iemand die in dienst is bij de openbare omroep en een managementfunctie heeft, eindverantwoordelijk zal zijn, dan moet je niet langs de raad van bestuur. In zijn arbeidsovereenkomst staat dat hij als eindverantwoordelijke verantwoordelijk is voor zijn domein voor wat er op antenne gaat. En als blijkt dat er een polemieek ontstaat en het blijkt dat na overleg met iedereen die erbij betrokken is, dat die persoon verantwoordelijk is, dan moet hij gaan, zoals in een privé-bedrijf. Dat is de piste die volgens mij gevolgd moet worden.

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: In verband met mijn pleidooi om de raad van bestuur te responsabiliseren, wil ik niet verkeerd begrepen worden. Ik wil niet naar een raad van bestuur die zich gaat bezighouden met de inhoud. Wat ik wel wil, is dat men ophoudt met niet de

consequenties te trekken van bepaalde gebeurtenissen. Als ik nogmaals Plat Préféré mag nemen: het zou niet abnormaal geweest zijn als de raad van bestuur zou gezegd hebben, zonder met het feit bezig te zijn, dat er iets fundamenteel fout is gelopen, en zou gevraagd hebben wie dat in godsnaam heeft beslist. Als die raad van bestuur op dat moment zwijgt en het management zwijgt ook, en men hoopt dat de storm overwaait door het programma niet op antenne te brengen, dan zeg ik: er is een probleem. Men moet zich niet verstoppen achter ideologische redenen, namelijk dat we niet willen dat de raad van bestuur zich mengt met de inhoud. Daarover ben ik het overigens met u eens. Ik wil wel een raad van bestuur die als er iets fundamenteel fout zit, ook zijn verantwoordelijkheden neemt en de betrokken personen tot de orde roept en desnoods ontslaat. Ik heb het gevoel dat nu noch het ene noch het andere werkt. We hebben een onverantwoord management dat ongeveer doet wat het wil en een raad van bestuur die inderdaad een sitting duck is waarvan je nooit iets hoort. Het is het ene of het andere.

Minister Ingrid Lieten: Ik sta volledig open om de dialoog te voeren. Is er duidelijkheid over de normen en de waarden? Zijn er voldoende procedures om die te doen eerbiedigen? Zijn de consequenties duidelijk? Zonder uitspraken te doen over of we extra procedures of commissies in het leven moeten roepen, sta ik absoluut open om daar de dialoog over te voeren. Ik zal die dialoog in eerste instantie met de VRT voeren en ik wil daarover met u van gedachten wisselen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■